

EMEK YAYINLARI

DEMBİR DERGİSİ

Derleyen
Özkan Günal _ Emine Aytül Erol

Editör
Özkan Günal

Tasarım
Özkan Günal

SAYI-15
Mart 2016

Oku

EMEK YAYINEVİ
Reyhan Mah. Cumhuriyet Cad. Doruk İşh. No: 150 D: 1B/38
Osmangazi BURSA
Tel: 0(224) 241 03 22

info@emekyayinevi.com
www.emekyayinevi.com

©2016 Emek Yayınevi

Eserin tüm yayın hakları Emek Yayınevi'ne aittir.
Yazılı izin olmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Ücretsizdir, parayla satılmaz.

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN

Sayfa 5

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ettiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin on beşinci sayısının konusu, Oku...

Cenabı Allah yüce Kur'an'ı Kerimde oku emrini Alâk suresinde vermektedir ve surenin bütünlüğünde bize neyi nasıl okumamız gerektiğini işaret etmektedir. Cenabı Allah, Alâk suresinde,

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:
Dergimizin bu ay ele aldığı konu Cenabı Allah'ın muhatap aldığı insana ilk emri olan "OKU" Okuyan ve okumayan insanlar, aileler, toplumlar, ülkeler arasında ne farklar vardır? Okumak insanlığı nereye götürür efendim?

Özkan Günal

Sayfa 18

Okumak bir eğitimidir ve keşfetmektir. Okuyalım, eğitim alıp keşfedelim çünkü yaratılmışlık dedikimiz en küçükünden en büyüğüne kadar var olan tüm evreni oluşturan unsurlardır ve bu unsurlar Allah'ın yaratması olduğundan eserden müessere gidilir geçekliğiyle keşfedilen yaratılmışlıktan keşfedilen de Allah olacaktır.

Mısıri Niyazi Hz İrfan Sofraları

On Beşinci Sofra

Sayfa 36

Bismillahirrahmanirrahim.

Abdullah İbni Mesut'un şöyle dediği rivayet edilir.

"Resullullah bir çizgi çizdi ve bize, "Bu Allah'ın yoludur" dedi. Sonra sağında ve solunda bir takım çizgiler çizdi ve dedi ki "Bunlarda yollardır. Bu yolların her birinde bir şeytan oturmuş Kendisine davet eder." Ve okudu, "İşte benim doğru yolun budur. Ona tabi olun. Muhakkak sizin sayınız çeşitlidir." Kiminiz ilim ve amel ile say eder, Cennet'e gider. Kiminiz cehalet ve nefis arzusuyla zulmete koşar da cehenneme gider. Bakara suresi 148 ayette bu husus,

SİZDEN GELENLER

Bir ulu hecedir Aşk Sayfa 30

Öyle bir hece ki, insanın tüm yaşamını, duygularını, düşüncelerini, her aza ve uzvunu kendine döndüren ve okunması bir ömür süren uzun bir hecedir Aşk. Hayatımız boyunca karşılaşılabileceğimiz en kıymetli eserdir Aşk. Hayatımızın içinde bir nefes dahi avırmadan, yönümüzü ne tarafa çevirsek karşımızda olan aydınlığıyla, baştan ayağa yaptığı devrimleriyle insanı esfelden alaya taşıyan kıymetli bir nesnedir Aşk. Yaşamımızın içinde kainata Allah'ın baktığı gibi bakmayı gerçekleştiren sanattır Aşk. İnsanın bu kainatta kendi hakikatine erbildiği lütfu, ihсан kitabıdır Aşk. Bunun içindir ki Yunus Can bizlere,

MAKALE

RİSALE Fİ BEYAN-I SÜLÜK-İ ŞERİAT ve TARIKAT ve HAKİKAT

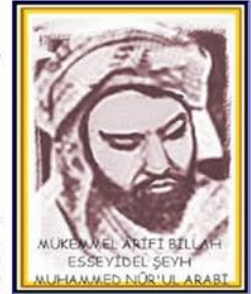
Sayfa 38

Bismillahirrahmanirrahim

Mahum ola ki, sülük-i Hak üç kısım üzeredir:

Birinci sülük; şeriat.

Şeriat salıkı olan, kendisine ve âleme yani mevcudatın cümlesine bakıp, "Ben yokken var oldum" diye Allah'ın varlığını anlayıp, kendisinin ve cümlelerin Allah'ın delili olduğunu fark etmelidir. Ve bu sülûka, tarihi istidlâl yani kanıtlara bakarak sonuç çıkartma ve ilmel yakın derler. Şüphe ve şekden arınma değildir. Bundan oturu bu sülûka ümmet ayrılığa düşüler. Akıl delilleri ve bu akılla bakışıyla yetinip, nakledilen sözleri de zan zannedip, taklit ehli olanlardır. Zira akıl kâh hata ve kâh isabet eder. Amma nakledilen deliller hata etmez. Zira haber veren sadık kullar, hakikat gerçeklerini haber verir.

Halil İbrahim Baki Hazretleri

Cehaletin Üzerinde İman Yeşermez

Sayfa 40

"Kâinatın da kitabullah olduğunu gören bir insan, iktisam, o azamet, o güzellik karşısında neşeli hâller, saygıyla kâinatın önünde eğilir."

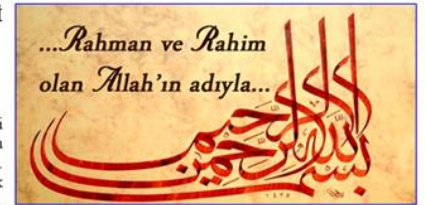
Musa Rabbîyle bin bir kelim için tura giderken yolda bir sarhoş rastlar. Sarhoş Musa'ya "Ya Musa rabbine sor bakalım benim cehennemdeki yerim neresidir?" der. Musa "Peki sorarım" der ve oradan ayrılıp yoluna devam eder. Yolda bir zahide rastlar ömrünü ibadet ve taatla geçirmiş olan zahit kendisinden emin "Ya Musa rabbine sorar mısın benim cenneteki yerim neresidir?" der. Musa ona da olur dedikten sonra rabbinin katına varır ve bu iki kulunun niyazlarını iletir. Allah "Rabbimin çok işi vardı cevaplayamadı de onlara, ne iş yapıyordu diye soracaklar o zaman da, dünyayı iğnenin deliğinden geçiriyordu dersin" demiş. Musa rabbinin huzurundan dönerken zahit kula rastlamış. Kul merak içinde cevabı bekliyor. Musa'ya sordun mu demiş. Musa "Sordum ama cevaplayamadı çok işi vardı dünyayı iğnenin deliğinden geçiriyordu" demiş. Zahit "Koskoca dünya küçük iğnenin deliğinden geçer mi hiç canım" demiş. Sarhoşsa "Allah'a güçlük mü var o karban olduğum Allah her şeye kadirdir" demiş.

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

Tövbe Sayfa 47

Ayetlerimize inananlar sana geldikleri zaman onlara şöyle söyle, "Selam olsun size! Rabbimiz rahmeti kendi üzerine yazdı. Sizden her kim bilmeyecek bir kötülük işleyip de sonra arkasından tövbe eder, kendini düzeltirse, muhakkak ki O, bağışlayan, esirgeyendir." 64 Eger böyle yapmazsanız, o zaman Allah ve Resulü tarafından size savaş açılmış olduğunu bilin. Eger tövbe ederseniz, sermayeleriniz sizindir. Haksızlık etmezsiniz, haksızlığa da uğramazsınız. 1-79 Şüphesiz imanlarınızın arkasından küfreden, sonra da küfrünü artırmış olanların tövbeleri asla kabul olunmaz. İşte onlar sapıkların ta kendileridir. 3-90 Bu işten sana hiçbir şey düşmez. Allah, ya onların tövbesini kabul eder yahut onlara, zalim olduklarından dolayı azap eder. 3-128 Ancak Allah'ın kabul etmesini vaat buyurduğu tövbe, o kimseler içindir ki, bilmeyecek günah işleyip hemen tövbe edenlerin tövbesidir. İşte Allah bunların i kabul eder. Allah âlimdir hakimdir. 4-17

ALINTI BÖLÜMÜ

Zamanın durduğu anlar yaşadık. Senden, benden başka hiç bir şeyin kalmadığı anlar. Ben sende kendimi, sen bende kendini, biz birbirimizde sevgiyi gördük, sadece sevgi. Sevginin görüldü haliydik o kadar.

SEVGİYE DAİR

Sayfa 51

İlmin ışığın da ilerlemedikçe, Nereye gittiğimizi göremeyiz. Hedefimiz yerine, farklı yerlere Yöneliriz.

GÜL KOKULARI

BİTİM

Değerli okuyucu, Emek Yayınevi, Dembir dergisinin 2016 yılı üçüncü, toplam on beşinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepinize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduğunuzun Allah'ın Oku emrine olan bakışınızla katılsı olmuştur.

Okumak, çok yönlü ele alınması gereken kavram olup, her yönü de Allah'ın "Oku" emri için geçerlidir. Bizler, okuduğumuzda Allah'ın bize bahsettiği yönümüzü kullanmaya başlarız ki idrak âleminde ki keşiş kapıları açılır. Okudukça keşfederiz ve keşfettiğimiz her ne olursa olsun, âlem Allah'ın sıfatlarıyla zahire geliş olduğundan Allah olur. Bu sebeple okuyalım ki, âlemde okuduğumuz Rabbimiz olsun. Kendimizi okuyalım, kendimizi okumayla kendimizden Rabbimizi okuyalım ve Peygamber efendimizi,

**Nam-ı Damperli,
Halil İbrahim Baki Hazretleri**

Âşıklık yolundaki tüm canlara selam olsun...

*Halil nazar eyle her an
Aşikârdır yüce sultan
Sırrullah'a şahit olan
Bizden size selam olsun*

EDİTÖRDEN

Ey Kamil'an, Ey Arif'an, Ey Aşık'an, Ey Derviş'an, Ey Sadık'an, Ey Muhib'ban.

Bu dergi Nam-ı Damperli Halil İbrahim Baki Hz'nin gönlünden, gönlümüze ektiği mana zevklerinin, yine O'nun hizmetiyle yeşerip zuhura gelişindeki anlatımları içermektedir. Dergimizin on beşinci sayısının konusu, **Oku...**

Cenabı Allah yüce Kur'an'ı Kerimde oku emrini Alâk suresinde vermektedir ve surenin bütünlüğünde bize neyi nasıl okumamız gerektiğini işaret etmektedir. Cenabı Allah, Alâk suresinde,

Yaratan Rabbinin adıyla oku! İnsanı bir alaktan yarattı. Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir, kalem ile insana bilmediklerini öğretti.

Doğrusu, insan azıp şirk eder kendini ilah görmekte, oysa muhakkak ki dönüş Rabbinedir. Gördün mü o engelleyeni; bir kul Allah'a muhatap olurken. Gördün mü? Ya Allah'a muhatap olan doğru yol üzerindeyse ve kötülüklerden sakınmayı emrederse? Gördün mü? Ya engelleyen de yalanlayıp yüz çevirdiyse. Allah'ın görmekte olduğunu bilmiyor mu? Hayır, eğer o gerçekten vazgeçmezse şirkinden, mutlaka Biz, onu perçeminden yakalarız o yalancı ve günahkârların perçeminden. Haydi, yardımcılarını çağırın, Biz de zebanileri çağıracağız. Sen, asla ona uyma; secde et ve Rabbine yaklaş!

diyerek hitap etmektedir. Öncelikle okumanın Kendisiyle yapılması gerektiğini beyan ederken, Kendisiyle okunması gerekenin insan olduğunu söylemektedir. "Rabbin sonsuz kerem sahibidir" yani kerem olan Rabbin Kendisine ait Kendisini bildiği bilgiyi öğreteceğini ifade etmektedir. Biz Rabbimizle insanı okumaya niyet edersek, bize okumayı gerçekleştirmek için öğrenilmesi gereken Rab alfabesini öğreteceğini söylemektedir. Kalem ile bize bilmediğimizi öğrettiğini söylemesi, kalem olan Kendisinin varlık ile varlık âleminde zahir oluşuyla bu öğretmenin gerçekleştiğini buyurmaktadır. Okunulacak olan insanla okumayı öğretmektedir, yani bize yine bizimle kendisini anlattığını ifade etmektedir. Bu sebeple Cenabı Resulullah efendimiz,

Nefsine arif olan ancak Rabbine arif olur

demektedir. Şimdi bu pencereden bakıldığında görülen odur ki, Nefsini Rabbinle okursan nefsinden Rabbine arif olacağın, yok, nefsini nefsinle okursan nefsinden nefesine arif olacağıdır. Daha sonra Mevla, işte nefsini nefsinle okumak olan kendimize müstakil varlık vererek aslında Rabbin karşısında ikinci bir varlık çıkartarak Rabbe kafa tutmak şirkine işaretle "Doğrusu, insan azıp şirk eder kendini ilah görmekte, oysa muhakkak ki dönüş Rabbinedir" demektedir. Rabbin adıyla kendimizi okuyarak iman sahibi olmamızı ve Rabbimizle Rablik iddiasında bulunmamamız gerektiğini anlatmaktadır ki bir gün, Kendisinden geldiğimiz için dönüş yine Kendisindedir ve bu kaçınılmaz sondur bizim için. Bizlere, insanı Kendisiyle okuyarak kendisine kendimizde şahit olmamız olan Kendisini kendimizde bilip, kendisiyle muhatap olmamızın gerçek secde olduğunu anlatırken, şirkimizde ısrarcı olmaya devam edersek, bu şirkin Kendi tevhitliği içinde zan yürütmek olduğunu ve her halimizin Kendisine apaçık görüldüğünü söylemektedir. Şirk ehlini perçeminden yakalaması, şirk ederken dahi kullanılan iradenin kendi iradesinin tecellisiyle gerçekleştiğine işaret edişidir.

Okumak, Rabbin Kendisi bilinsin diye tecelli edişi olan insanda, Rabbi okumak olan Rabbi bilmektir. Bir kitapta yazılı olan harfleri okumak gibi, Rabbin kendisine ait olan sıfatların görüldüğü insanda da o sıfatlarla Rabbi okumak yani Rabbi bilip, zikretmektir. İnsanla görülür hale gelen işlerde, sıfatlarda ve vücutta Rabbi görmek, Rabbi işitmek, Rabbi zikretmek, Rabbi sevmektir Rab ile insanı okumak.

Aşk u niyazlarımla

**Gönül kitabından bir okur isen
Her satırında bil ki sırrullah var
Özündeki cevheri tanır isen
Katrenin içinde Hak ummanı var**

**Gizli aşikâr ne varsa sendedir
Deryayı vahdeti bu bedendedir
Yere göğe sığmayan Hak sendedir
Varım içinde taht-ı sultanı var**

**Müminin ol kalbi çün Beytullahtır
Arşı alada hem Kibletullahtır
Zikri ile taatı aşkullahtır
Tecellisinde nurun cemali var**

**Güzelliğin sarınca tüm cihanı
Cenneti alada kılar insanı
Mesti hayran olursa her bir canı
Esrarı Hüda'nın keşfullahı var**

**Kalkınca aradan hicap perdesi
Erişirse hakikatin neşesi
Kalmaz arada Haktan gayrılarını
Nereye dönsen yar veçhullahı var**

**Arif ol bu sırra er aşk deminde
Âdemi mazhar kıldı Hak kendine
İbrahim erişirsen vahdetine
On sekiz bin âlemi cem sende var**

**Oku emri geldi Rabbin adıyla
Okuyorum Hakk'ın halkiyetini
Nefis dedikleri aslında ayna
Görülenler Hakk'ın bilinmekliđi**

**Allah'ın bütünden zikridir dünya
Varlık ile Hakk'ın halka geliği
Eşya oldu ismi suret kabında
Cümle âlem Hakk'ın esma giyiđi**

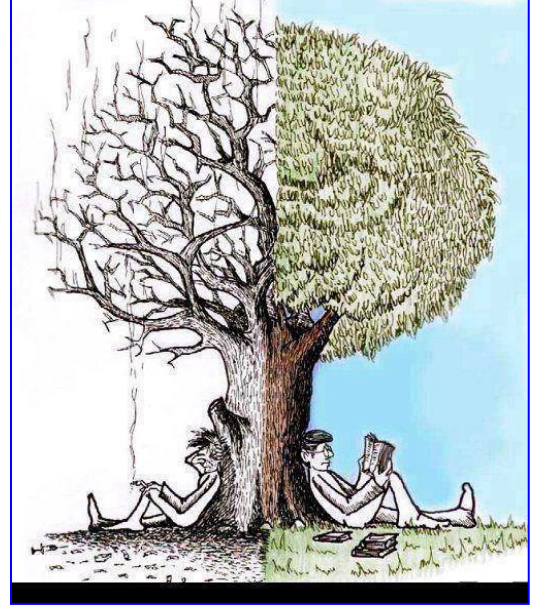
**Tüm yaratılanlar Hak ayetidir
İspatıdır Hakk'ın ilan ediği
Varlığı yaratan gayrı değildir
Zahiridir Hakk'ın bedenleniđi**

**Fakir Halil'imın gönül evinde
Seyran eder Hakk'ın güzelliđini
Arafat deminin acizyetinde
İşitiyor Hakk'ın muhabbetini**

AYIN KONUSU

Oku...

Âlem, bilinmek isteyen Cenabı Allah'ın Kendi zatı ilmiyesinde mevcut bulunan Kendisine ait bilgiyi vücutlandırmasından ibarettir. Bizler ve tüm âlemden mevcut bulunan her şey Allah'ın zatında bilgi olarak mevcut iken, Allah'ın Kendisine ait ve Kendisini bildiği bu bilgiyi zahir ediyordur. Bu sebeple varlığının aslı bilgi olan yaratılmışlık âleminde bilgiyi okumak, her okuduğumuz varlık âlemine ait olduğundan, okuduğumuz o bilgi kadar olan özelliğiyle Allah'ı okumaktır. Kim neyi okuyor ve bu okumayla neyi keşfediyor olursa olsun okuyup keşfettiği Allah'tır lakin keşfeden eşyayı keşfettiğini sanmaktadır. İşte, aynı eşyadan Allah'ı okuyarak Allah'ı keşfetmek ile eşyayı okuyup keşfettiğini eşya sanmak, arifle âlim arasındaki farktır.

Allah'ın insanı, okuyacak yani bilgiyi tahsil edip bilgiyle bilinmeyi keşfedecek özellikte yaratmasının arkasındaki gerçeklik, insanın bu özelliğini kullanmasını istemesidir. Bu sebeple okuyan insan yaratılış ahkâmı gereğince bulunan insandır. Âlem kendisi okunarak yaratıcı Rabbin okunduğu kitap, insan âlem kitabından yaratıcı Rabbini okuyandır. Bir kitabı okumak, kitaptaki yazılanları okumak da olabilir, o okuduklarımızdan kitabı yazanı okumak da, bilgi hem şirk ettirir, hem de iman. Bu sebeple devreye,

Neyi – Neden – Nasıl – Nerede - Ne zaman - Kim

kavramları girmektedir. Okumak tabirini bu kavramlar üzerine yorumladığımızda bizlere okumanın ne olduğunu gösterecektir ve bu tüm okumalar için geçerli olup bizler yaratıcı Rabbi yaratılmışlığa çıkışıyla Allah'ın “Oku” emrini, suretin siretini, esmanın müsemmasını, zahirin batınını, kısaca varlığın aslını okumak olarak yerine getirmeye çalışacağız.

Neyi?

Okumamız gerekenin ne olduğunu anlayabilmemiz için okumak istediğimizi tanımalıyız. Gönüller sultanı efendim, “*Ne aradığını bilmeyen bulduğunu anlayamaz*” derdi. Bu sebeple neyi okumalıyız? Sorusuna vereceğimiz cevap, okunacak olanı gösterecektir. Evet, neyi okumalıyız? Cenabı Allah bilinme isteğiyle teşbihe, insan olarak okuyabilme özelliği ve okunacak olan birlikteliğiyle çıkmıştır. Okunacak olan, insanın kendisidir.

İnsan, Rabbin okunacağı ve yine Rabbe ait olan sıfatların tecellisiyle donatılmıştır. Bir kitabın yazılışı, içindeki harflerin o kitabın okunacağı şekilde, yazanın batınından kitabın sayfalarına tecelli ediyordur.

Kitabın içinde, yazarın kendisini anlatan, yazarın kendisini bildiği bilgilerin harf olarak zahire gelişi yani batınındaki bilginin harflerle vücutlanması vardır. Her harf, her hece, her kelime, her cümle yazarın kendisini bildiği bilginin, tüm bu olgularla vücutlanmasından ibarettir. Harfler ayrı, yazar ayrı ikiliği iki bakan için geçerli olan zandır. Bu sebeple insan da, kendisini yaratarak kendisiyle yaratılmışlığa çıkan Rabbin özelliklerinin vücutlanmasıdır. Bu özellikler, dirilik, ilim, irade, kudret, görme, işitme, kelam, vücut ve sıfatların vücutlanmasıyla yaptığı işler olan yaratmanın tecellisidir.

Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O daima diridir, bütün varlığın idaresini yürütendir. O'nu ne gaflet basar, ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmadan huzurunda şefaet edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise, O'nun dilediği kadarından başka ilminden hiç bir şey kavrayamazlar. O'nun kürsüsü, bütün gökleri ve yeri kucaklamıştır. Onların her ikisini de görüp gözetmek O'na bir ağırlık vermez. O çok yücedir, çok büyüktür. 2-255 Ve Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. Muhakkak ki Allah; Âlim'dir, Hâkim'dir. 76-30 Peygamber: "Benim Rabbim gökte ve yerde her sözü bilir. O, her şeyi işitir, her şeyi bilir" dedi. 21-4 Hâlbuki sizi de yaptıklarınızı da Allah yaratmıştır. 37-96

İnsana bakınca görünen tüm işler ve sıfatlar ve vücut Rabbe ait Rabbin özelliği olup, Rab bu özellikleriyle insan ismini alarak görünür olmuştur. Bizler insana bakınca Rabbin görünürlüğüne bakıyoruz. Rabbi bilmek ve arif olmak insanı bilmek ve insana arif olmakla mümkün olduğundan okunması gereken insandır. Cenabı Allah bizlere Alâk suresinde,

Yaratan Rabbinin adıyla oku! İnsanı bir alaktan yarattı. Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir, kalem ile insana bilmediklerini öğretti.

buyurarak okunması gerekenin "İnsan" olduğunu beyan etmektedir.

Neden?

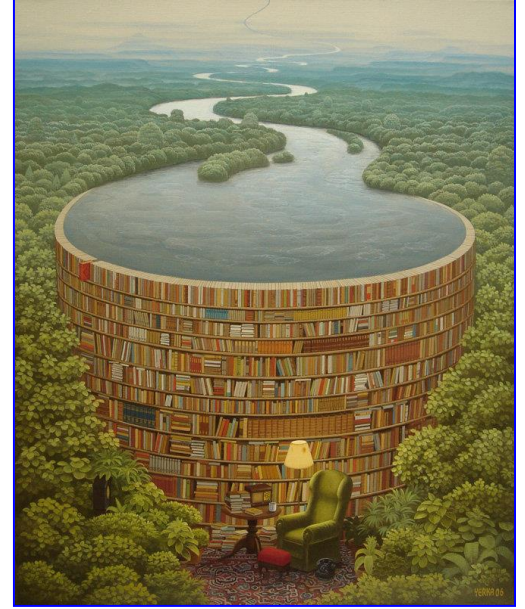
Bizler okumamız gerektiğinin yanına şimdi de "Neden?" sorusunun cevabını bulmaya çalışmalıyız. Evet, neden okumalıyız? Bu sorunun cevabı için kendimizi ve yaratılış sebebinin anlamamız gerekmektedir.

Kendimiz dediğimiz, "Neyi" sorusuna cevaben verdiğimiz okunacak olan Rabbin sıfatlarıdır. Şimdi, kendimize bakıp bilişlerimizle oluşan ve zannımızla beslediğimiz anlayışımız perdesinden dolayı alışla gelmiş ezbere sürdüğümüz yaşam içinde göremediğimiz varlığımızın esaslar bu sıfatları değil mi? Neye ben diyoruz? Bu soruyu kendimize sordüğümüzde ya da birisi bize kendini anlat dediğinde, anlattıklarımızın tümünün Rabbin sıfatlarıyla biz olarak tecelli edişi olduğunu görmeye başlayacağız. Evet, biz diriliğiz, biz bildiğimiziz, biz iradeyiz, biz kudretiz, biz gören, işiten, söyleyen ve işini işleyeniz. Peki, bizi biz yapan tüm bu sıfatlar bizim mi yoksa bizim bizliğimizle tecelli edenler mi? Düşünelim, kendimiz dediğimiz sahiplendiklerimizin hangisinde kendi oluştuğumuz var ve hangisine biz karar verip seçtikten sonra şu anki halimiz gibi kendimizi yarattık? Eğer bizim bizliğimiz yani biz dediğimiz varlığın esası olan sıfatlar bizimse, o halde bizim kendimizi yaratmış olmamız gerekmez miydi? Biz kendimizi yaratmadık ve kendimiz dediğimiz varlığı da hazır bulduk, kullanıyoruz. Bizim bizliğimiz, Rabbin kendiliği olarak varlık âleminde tecelli edişidir.

Andolsun, biz insanı kuru bir çamurdan, şekillendirilmiş bir balçıktan yarattık. 15-26 Sizi topraktan yaratması, O'nun delillerindedir. Sonra bir de gördünüz ki siz beşer olmuş yayılıyorsunuz. 30-20 O, sizi rahimlerde, dilediği gibi şekillendirendir. Ondan başka ilâh yoktur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir. 3-6 Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına, ne de kendilerinin yaratılışına şahit tuttum. Saptranları da hiçbir zaman yardımcı edinmiş değilim. 18-51

Allah, sizi yaratan, sonra size rızık veren, sonra sizi öldürecek ve daha sonra da diriltecek olandır. Allah'a koştuğunuz ortaklardan, bunlardan herhangi bir şeyi yapabilen var mı? O, onların ortak koştuklarından uzaktır, yücedir. 30-40 **Sizi yarattı, sonra sizi öldürecek. İçinizden kimileri de, bilgili olduktan sonra hiçbir şeyi bilmesin diye ömrünün en düşkün çağına ulaştırılır. Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hakkıyla gücü yetendir.** 16-70

Yaratılış sebebimize gelince şöyle örnekleyebiliriz. Bize bir öğretmen kendisinde mevcut bulunan bilgiyi öğretse bu bilgi yabancı dil olsun. Yabancı dili bize öğretmesiyle birlikte öğretirken bize bu bilgiyi öğretmesinin sebebi nedir ve bizden ne istemektedir? Bize yabancı dili öğretmesinin arkasındaki amaç bizim öğretileni yani bize verileni kullanmamızdır. Bize verdiği yabancı dili kullanıp bu dille yazılmış eserleri okuyabilmemiz ve konuşabilmemizdir. Şimdi Rabbimiz de bizi yaratırken yani aslında biz olarak yarattığıyla kendisine ait özellikler ile yaratılmışlığa çıkarken, bizden bu özellikleri kullanıp kendisini kendimizde okumamızı ve kendisiyle muhatap olmamızı istemektedir ki kul diye zikrettiğimiz kavram budur. Evet, kul ibaresine bizim yüklediğimiz anlam farklı olabilir ki bu fark zannımızdan doğan farklılık olup asıl anlam Rabbin bizi yaratırken bize verdiği özelliklerin kullanılmasıdır.

Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki sakınasınız. 2-21 **Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.** 51-56 **“Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Ben size gelecek acı bir günün azabından korkarım”** 11-26 **İşte Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka İlah yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır, öyleyse O'na kulluk edin. O, her şeyin üstünde bir vekildir.** 6-102

Bizde mevcut olan ve yaratılışımızdan gelen bilebilme, bilgiyi öğrenebilme, bilgiyi kullanabilme, bilgiyle bilinmeyi keşfedebilme olan Rabbin kendisini bilme özelliği yani Rabbin bizi “Ahsen” üzerine yaratması da aynen böyledir yani bu özellikleri kullanarak Rabbin zuhuru olan, okunması gereken insanda Rabbi okumak.

Andolsun ki Biz, insanı, Ahsen'i takvim içinde yarattık. 95-4 **Ve Hanif olarak Hz. İbrahim'in dinine tâbî olmuş ve sıfatlarını Allah'a teslim ederek Muhsin olan kimseden, dinen daha Ahsen kim vardır. Ve Allah, Hz. İbrahim'i dost edindi.** 4-125 **Onlar için Ahsen'ül Hüsna vardır. Onların yüzlerini bir keder kaplamaz ve bir zillet yoktur. İşte onlar, cennet halkıdır. Onlar, orada devamlı kalanlardır.** 10-26

İşte bizlerin yaratılış gayesi insandan Rabbi okumak olduğundan neden sorusunun cevabı, okumak için yaratıldığımızdan ve ancak okuduğumuzda yaratılış gayemiz ve iman üzerine olabileceğimizdendir.

Nasıl?

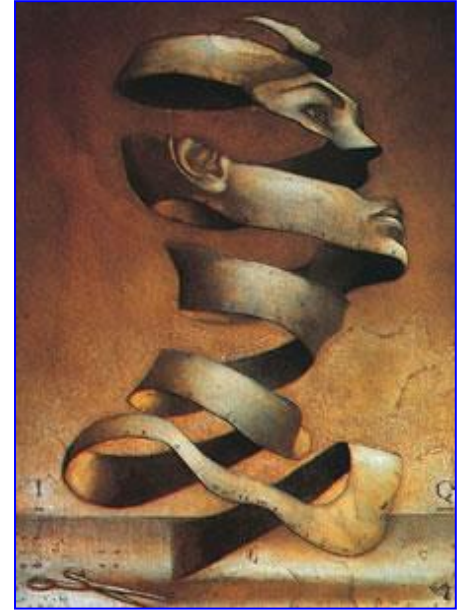

Nasıl okumalıyız? Sorunun cevabını görebilmek için okunması gerekeni anlamak gerekir. Okunması gereken insan olduğuna göre, insanı okuyabilecek okumayı tahsil etmeliyiz. Nahl suresi 43 ayeti kerimede,

Eğer bilmiyorsanız ehli zikre sorunuz.

denilmektedir. Örneğin, okumamız gereken yabancı dilde yazılmış bir kitap olsun. Şimdi bizim kendimizde, doğup büyüdüğümüz ortama göre, o ortamın şartlarına, bilgisine, örf, adet, töre ve geleneklerine göre hazır bulduğumuz bir dilimiz vardır.

Bizler bu dilin içerisinde yoğrulduğumuzdan yani bu dili işitip, bu dil ile dillendiğimizden dolayı bu dili kullanmaya başlar, bu dili biliriz ve bu dil ile konuşulan da, bilinen de ortamın kültürüne göre olur. İşte buna anlayış demektediriz. Bilgi ve dil ile aktarılan, kültür oluşumdur. Okumak istediğimiz yabancı dille yazılmış olan kitabı kendi dilimizle okuyabilir miyiz? Tabi ki okuyamayız.

Yapmamız gereken kendi dilimizle okumaya çalışmak değil, yazılı olan dili öğrenip, kendi dilimizi devre dışı bırakıp öğrendiğimiz dil ile kitabı okumaktır. Peki, öğrendiğimiz dil ile okumak yeterli midir yani sadece yazılı olanı okumuş olmak yeterli midir? Değildir. Yazılı olanı okuyabiliyor olmak da aslında tam anlamıyla okumuş olmak değil, noksanıdır. Okumuş olmak yazılanı anlamakla mümkündür. Bu ise kendi dilimizle ve kültürümüzle oluşan anlayışımızı da devre dışı bırakmakla olur çünkü yazılan yazanın kültürüne göre anlamlar içermektedir. Yazanın kültürüne göre uygun olan bizim kültürümüze göre uygun olamayacağından okuduğumuzu anlamak yerine kabullenmeme devreye girer.

Kitabı tam anlamıyla okumuş olmak, kitabın yazıldığı dili ve kültürünü öğrenip, kendimizinkileri devre dışı bırakıp öğrendiğimiz dile ve kültüre tabilikle mümkündür.

Şimdi bizler yaratılış gayemiz üzerine olmak için insanı okumak istiyorsak yapmamız gereken insanın yazıldığı dili ve kültürü tahsil etmek, kendi anlayışımızdan geçmektir. İnsanı yazan Rab'dır ve söz konusu Rab olunca tüm kavramlar mevcut anlamını yitirir çünkü Rabbe göre doğru olan bizim gibi nakıs olanlara göre yani kendi zanlarımıza ve kendi doğrularımıza göre uygun olmaz. İnsanı okumak Rabbi okumak olduğundan yapılması gereken şart, kendi bilişlerimizden, anlayışlarımızdan geçip, olduğu gibi kabullenmek ve anlamaya çalışmaktır. Rabbi mi kendimize tabi kılacağız yoksa kendimizi mi Rabbe? İşte, kendimize göre insanı okumaya çalışırsak karşımıza, Rabbe göre olan anlam değil kendimize göre olan anlamsızlıklar çıkar, yanılırız ve inkâr ederiz, kendi halimizi olması gereken insanlık zannederiz, kendimizde Rabbi değil kendimizi okuruz.

İnsan düşünmez mi ki daha önce, o hiçbir şey olmadığı hâlde Biz kendisini yaratmışızdır. 19-67 Sudan bir insan yaratıp da ona bir soy ve hısımlık getiren O'dur. Rabbinin her şeye gücü yeter. 25-54 Allah her şeye gücü yeten ki O ki yarattığı her şeyi güzel yarattı ve insanı yaratmaya da bir çamurdan başladı, 32-7 Sonra onu düzenli bir şekle sokup, içine kendi ruhundan üfledi ve sizin için kulaklar, gözler, kalpler, yaratmıştır. Ne kadar az şükrediyorsunuz! 32-9 Sizi bir güçsüzden yaratmakta, sonra güçsüzlüğün arkasından kuvvet vermekte; sonra da kuvvetin arkasından güçsüz ve ihtiyar yapmaktadır. Dilediğini yaratıyor, O, her şeyi bilen, her şeye gücü yetendir. 30-54 Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık. 54-49 Acaba onlar herhangi bir yaratıcı olmadan mı yaratıldılar? Yoksa kendileri mi yaratıcıydılar? 52-35

İşte insan, Rabbin kendisini yaratmasıyla yarattığıyla yaratılışa çıkışı olduğu gibi aynı anda da Rabbin

kendisini, insanın her haliyle ispat edişidir çünkü insan Rabden ayrı, Rabbe rağmen gayrılık değildir ve kendiliğinden bir olgu olamaz. Rab insana kendisini yazmıştır ve insandan okunan Rabbin Kendisidir. İnsana bakıp böyle olur mu deyip kabullenmeyiş, insanı yazıldığı dil ve anlam ile değil kendimize göre okumaktan dolayıdır. İnsana yüklediğimiz anlam, Rabbin insana yüklediği anlam ile aynı olmalı ve bunun yolu Rabbin anlamını hiçe sayıp bizimkisini geçerli kılma meylinde olmayı bırakıp Rabbin anlamını öğrenip Rabbin anlamını kendi anlamımız yapmaktır. Cenabı Allah insanı anlatırken,

Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. 51-56 Ve Rabbin meleklerle: “Muhakkak ki Ben yeryüzünde bir halife kılacağım.” demişti. 2-30 Andolsun ki Biz, insanı, Ahsen’i takvim içinde yarattık. 95-4

buyurarak, insanın, kul, halife ve Ahsen üzerine olduğunu vurgulamaktadır. Bizlerin insanı okuyabilmesi için insana Allah’ın vurgu yaptığı yani insana Kendisini yazdığı bu özelliklerle okumamız gerekmektedir.

Nerede?

İnsanı, Rabbin değerleriyle okuyarak, yaratılış gereğimiz üzerine olup, Rabbin insan dediği kullardan olmak için okunması gereken yer, insanın zahirliğidir. Okunacak olan nerede ise orada okumak.

Bizler bu âleme, Rabbin kendisini bilecek, sevecek, zikredecek, muhabbet edecek olma özelliğiyle tecelli ediyorduk ki yaratılış sebebimiz tam da budur yani insan kitabında Rabbi okumak. İnsan yaratılmadan evvel Rabbin zatında bilgi düzeyinde aynen mevcut durumuyla batındaydı. Rabbin kendiliği olarak, yalnız kendisiyle yani yaratılmanın henüz gerçekleşmediği yani yaratılmışlığa çıkmadığı haliyle bulunurken, insan denilen Rabbin kendisini okuduğu ve okunduğu zahirliği yok iken ne okuyacak bir biz ne de okunacak bir insan vardı bize göre. Bizler, Rab bilinmeyi, okunmayı istedi de bu istek beraberinde okunacak ve okuyacak zahirliğini getirdiği için bugün mevcut durumdayız. Bu istek Rab ile tevhit edildiğinde mecburiyet değil, Rabbin keyfiyetidir, Rabbin kendisini sevmesidir, Rabbin kendisini, görmeyi, işitmeyi, zikretmeyi, okumayı istemesidir. Bu sebeple nerede okunacak sorusunun cevabı, burada, bulunduğumuz demde, bulunduğumuz yerde, insanın olduğu yerde olmaktadır.

Okumak istediğimiz kitabı okumak için o kitabın haricinde başka bir nesneyi elimize alıp mı okuyoruz kitap başka bir yerde duruyorken? Mesela, okumak istediğimiz bir tarih kitabı bulunduğu yerde duruyorken, biz okumak için elimize o tarih kitabını almak yerine, başka bir mekâna gidip her hangi bir farklı nesne mi alıyoruz? Tabi ki hayır, elimize tarih kitabını alıyoruz.

Okunması gereken insan olduğu için, okunacak yer de insanın kendisidir. Bu okumak öldükten sonra değil, bizzat ölmeye önce bulunduğumuz şahadet âlemi olan dünyadır. Okumak istenilen ve okuyacak olan bizler zaten okunacak ve okuyacak olunan mekândayız. Okuyacak olduğumuz, dünyadan farklı yerde, biz farklı yerde değiliz. Eğer öyle olsa idi Rab bizden okumamızı isteyip, imanın okumak olduğunu yani bu dünyada kendisine kulluk yapmamızı ister miydi? Bizler Rabbin okuyacak olan yönüyle tecelli edışı olduğumuz gibi okunacak yönüyle de tecellisiyizdir. Bir yönümüz okunacak olan kitap, diğer yönümüz okuyacak olan irfanîyet barındırmaktadır. Bu sebeple Cenabı Resulullah efendimiz,

Nefsine arif olan, ancak Rabbine arif olur

demiştir. “Nefsini okuyan, ancak Rabbin okur” olarak yorumlamak doğru bir yaklaşım olacaktır çünkü bizler nefis ve ruh bütünlüğü olarak okunan ve okuyan bütünlüğüyüz. Zaten Rab kendisini hiçbir zaman yaşamın, dünyanın, insanın dışında gökyüzünde tarif etmemektedir. Gökyüzünü kendisinin yaratmış olması tabi ki Rabbin yarattığıyla birlikte olması sebebiyle Rabbi gökyüzünde de yapmaktadır lakin ben sadece gökyüzündeyim demiyorum. Rab nasıl ki gökyüzünü yaratmasıyla gökyüzünde de mevcut ise aynı anda her yarattığıyla birlikte.

Bu âlemde Rabbin yaratması olmayıp, kendisini kendi iradesiyle yaratmış her hangi bir nesne mevcut mudur? Değildir. Eğer her hangi bir şey, kendisini kendi iradesiyle yaratmış olsaydı, bizler ona da Rab demek zorunda olurduk çünkü Rablık yaratıcılık anlamındadır. Bu mümkün değildir, mümkünlüğünü kabul etmek şirktir. Bunun için Rab nerede sorusunun cevabı, yaratılmışlıktadır. Rab, yarattığıyla birlikte olmasaydı, Rab ayrı yerde yaratılmışlık ayrı yerde olsaydı o zaman da yaratılmışlıktan söz edemezdik, yaratılmışlık Rabbin batnında bilgi olarak bulunmaya devam ediyor olurdu. Zahir olan yaratılmışlıktan söz ediyorsak Rabbin batnından tecelliye geliştiren yani Rabbin yaratmış olduğundan söz ediyoruzdur ve Rab yarattığıyla zahire gelmiş demektir.

İşte, insan Rabbin yarattığıdır ve insan Rabbin kendisi okunacak olan ve okuyacak olan ikiliğinin tevhitliğidir. İnsan kendi varlığı tevhitlikle mümkünken bu tevhitliğin içinde mümkün olmayan ikilik çıkartan olduğundan Rab “Oku” demektedir. “Oku, yaratan Rabbin adıyla insanı oku, insanı insanda oku” demektedir. Şimdi, Rab kendisini bizim zannettiğimiz gibi gökyüzünde tarif etmemektedir. Rab kendisinin, yaşamın her an yine Kendisinin şan alışı olduğu yaşamın içinde ve insanda olduğunu beyan etmektedir. Rabbin kendisinin nerede olduğunu tarif edişini mi kabul edeceğiz yoksa birilerinin, nefislerine uymadığı için Rab ile birlikte olmamak istekleriyle ürettikleri zan tarifini mi? Cenabı Allah yüce Kur’an’ı Keriminde,

Ve Biz, insana şah damarından daha yakınız. 50-16 Allah, her an şan alıştır 55-29 Attığın zaman da sen atmadın, Allah attı. 8-17 Hani sana, “Muhakkak Rabbin, insanları çepeçevre kuşatmıştır” demiştik. 17-60 Göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah’ındır. Allah, her şeyi kuşatıcıdır. 4-126 Ve doğu da Allah’ındır batı da. Artık hangi tarafa dönerseniz dönün, Allah’ın Veçhi işte oradadır. Muhakkak ki Allah Vâsidir. 2-115 İyi bilin ki, Allah, her şeyi kuşatandır. 41-54 Bilmez misin ki, göklerin ve yerin hükümlerini Allah’ındır. Sizin için Allah’tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır. 2-107 Göklerdeki, yerdeki bu ikisi arasındaki ve toprağın altındaki her şey, yalnızca O’nundur. 20-6 Göklerin, yerin ve ikisi arasında olanların Rabbidir. 37-5 Bilesiniz ki göklerde kim var, yerde kim varsa, hep Allah’ındır. Allah’tan başkasına tapanlar Allah’a koştukları ortaklara tâbi olmuyorlar. Şüphesiz onlar ancak zanna uyuyorlar ve sadece yalan söylüyorlar. 10-66 Göklerin, yerin ve bunların arasında var olan her şeyin Rabbidir O. Öyleyse O’na kulluk et ve O’na kullukta devamlı, dirençli ve ısrarlı ol. O’nun adıyla anılan hiçbir kimse var mıdır, bilir misin? 19-65

demektedir. Bu ayetler ışığında baktığımızda nerede okunması gerektiğinin cevabını görmekteyiz. İnsanda, yaşamın içinde, bulunduğumuz yerde okunmalı, başka bir boyuta ötelenmemelidir.

Ne zaman?

Yaratan Rabbin adıyla insanı, yaratılış gayesi doğrultusuna erip iman sahibi olmak için yaşamın içinde okumak, yine yaşamın içinde yaşarken olmalıdır. Yaşamın içinden öteleyip okumak olan Cemal seyri üzerine tevhit imanını gerçekleştirmeyi, ölümden sonraya bırakmak yani “Öldükten sonra” diyerek yaşamı kendi nefsimiz doğrultusunda devam ettirmek yaratılış gayesine aykırılık ve şirktir. Şimdi, bizler yemek yeme ve su içme özelliğinde ve ihtiyaçlığında yaratılanlar olarak, sahip olduğumuz özelliğin ihtiyaçlığımızı da taşımaktayız.

Sahip olduğumuz bu özellikleri yemek yiyip, su içmek için kullanmak yerine öldükten sonraya bırakıyor muyuz? Evet, bizim yiyip su içme özelliğimiz var ve bu özelliğin olması bunlara ihtiyaçlığımızı beraberinde getiriyor ama inşallah öldükten sonra yemek yiyip, su içeceğiz diyor muyuz? Hayır, bu dünyada yaşarken Rabbin verdiği bu özellikleri kullanıyoruz hem de elimizden gelenin en iyisiyle. Peki, Rabbin bize vermiş olduğu okumalık özelliği beraberinde okumak ihtiyaçlığını getirmiyor mu ve neden öldükten sonraya öteliyoruz? Benim bu kitabı okumam lazım ama inşallah öldükten sonra demek kitabı okumanın nefsimin işine gelmemesinden kaynaklı okumama bahaneleridir. Ölüncelike kitap da bu dünyada kalacak orada okunacak kitap olmayacak. Ankebût suresi 57 ayette,

Her nefis ölümü tadacaktır. Sonra bize döndürüleceksiniz.

denilmektedir. İşte öldükten sonra denilen yer Rabbin “Bize döndürüleceksiniz” dediği yerdir. Döndüğümüzde kitap olan dünyadaki zahirlığımız nerede kaldı? Tabi ki dünyada çünkü o zahirlik olan nefis dünyadan dünya için yaratılmıştı. Bizler dünyaya dünya dışından mı geldik yoksa dünyada bulunan babadan olma anneden doğma olarak mı? Evet, dünyadan dünya için bedenlendik ve ölünce beden yine dünyada kalacak yani kitap dünyada kaldı. Şimdi, nasıl okuyacaksın ölünce? Hayır, ölünce değil yaşarken okuyup iman sahibi olunmalıdır. Cenabı Resulullah efendimizin,

Benim huzuruma ne ile gelerseniz gelin affederim ancak kul hakkı ile gelmeyin

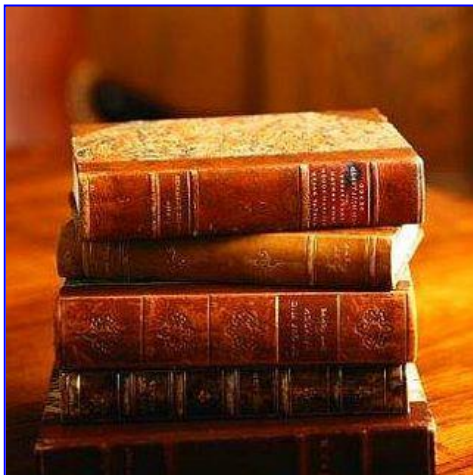
Kutsi hadisi de bizlere bu gerçeği beyan etmektedir. Kul hakkı denilen kendimiz dışındaki insanların yaşamsallık hakkı olup içine, onlara eziyet etmemek, zulmetmemek, hakaret etmemek, malını gasp etmemek, yalan söylememek girmektedir lakin bu kul hakkının şeriat boyutudur ki asıl tevhit boyutu bizlerin okuma özelliğinde olup okunacak olanı, okumak için yaratıldığımız dünya yaşamında okumayıp, öldükten sonraya ötelememizdir. Bakara suresi 42 ayeti kerimede Cenabı Allah,

Bilerek hakkı bâtil ile karıştırmayın, hakkı gizlemeyin.

buyurarak bizlere yaratılış gayemiz olan Rabbin adıyla insanı okuyarak Kendisine arif olma Hakk’ını, nefsimize uyup nefse uymak olan batıl ile örtüp gizlemeyin, tevhide kendinize göre değiştirmeyin demektedir. Araf suresi 139 ayette bu husus,

Onların içinde buldukları şey mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler de geçersizdir.

denilerek anlatılmaktadır. İnsan, Rabbin Kendisini, her isimle, her sıfatla, her vücutla ve her fülle yazdığı kitap olup okunacak olanla, okuyacak olan birlikteliğidir. Rabbe tevhitte, zaman andır, mekân insan.

Gerçekten Allah, benim de Rabbinizdir, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kul olun. Dosdoğru olan yol işte budur. 3-51 Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlar; sen müminleri müjdele. 9-112 Ve yakın sana gelinceye kadar Rabbine kul ol. 15-99 Ey iman edenler, rükû edin, secdeye varın, Rabbinize kulluk edin ve hayır işleyin, umulur ki kurtuluş bulursunuz. 22-77 De ki: "Ben dinimi yalnızca O'na halis kılarak Allah'a ibadet ederim." 39-14 Biz yalnızca Sana ibadet eder ve yalnızca Senden yardım dileriz. 1-4

ayeti kerimeleri bize Rabbe kul olmanın ölümden sonra olduğunu değil yaşamın içinde yaşarken olduğunu beyan etmektedir. Bizlere yaratılışımızda Rabbimiz tarafından verilen tüm özellikler, dünya yaşamında kullanılması için verilmiştir. Yapılması gerektiğini bilmek ama yapınca nefsimize göre yaşayamayacağımız şeyleri yapmayı ölümden sonraya ötelemek, Rabbe değil, nefse kul olmaktır. Okumak, yaşamın içinde, yaşarken olursa Rabbe kul olunur.

Kim?

Evet, kim okumalı? Sorusuna vereceğimiz cevabın içinde kendimiz yoksak verdiğimiz cevap Rabbe göre değil nefse göre olmuş demektir. Yapılması gereken ama yapılması nefislerine uymayan bir kesimin yapılması gerekeni ölümden sonraya ötelemeleriyle, kendileri dışında Rabbe dost olmuşlara mahsus diyerek ötelemeleri aynıdır. Bu ona mahsus, şu ona mahsus gibi söylemler sorumluluğu üzerimize almamaktır.

Bir doktor, tıp fakültesinde kendisine verilenlerle doktor olmuştur. Onda, fakültenin kendisine vermiş olduğu tıp bilgisi, tıp görmesi, tıp işitmesi, tıp kelamı, tıp düşüncesi özellikleri vardır çünkü verilmiştir ve doktordur. Şimdi bu özelliklerini kendi nefsi için, kendisini doktorlukla yüceltip var etmek için kullansın ama doktorluk yapmasın, doktorluk yapmayı öldükten sonraya bıraksın ve doktorluğu kendisini yetiştiren hocalarına mahsus desin, olur mu? Mesela, bir hasta gelse ve onu muayene etmek, derdini teşhis etmek, kullanması gereken ilaçları reçeteye yazmak yerine, doktorluk fakülteye mahsus demekle ne yapmış olursa, bizlerinde okumayı ölümden sonraya bırakmamız ya da başkalarına mahsus dememiz aynen öyledir.

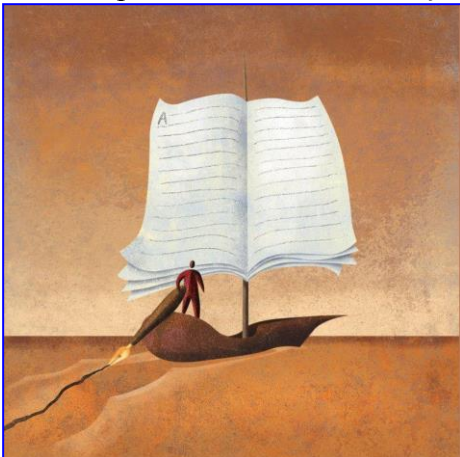
Şimdi, namaz ibadetinin şeklini ele alalım. Namazın bu şekilde olması gerektiğini nereden biliyoruz? Yüce Kur'an'ı kerimde namazın şeklinin bu şekilde olması gerektiği belirtilmiyor, sadece namaz kılın deniliyor. O halde biz nereden biliyoruz? Çünkü Cenabı Resulullah efendimiz bu şekilde yaptı diye. O zaman karşımıza, Cenabı Resulullah efendimizin bildirdiği tevhit olan İslam ve Rabbe kulluk adına, nasıl olması gerektiğini bizzat kendisinin yapmış olduğu ve hatta kendisi yaptığı için takip edilip yaptığı gibi yapılması gereken peygamber olduğu gerçeği mutlak gerçeklik olarak çıkmaktadır. Bizler, Peygamber efendimiz ne yaptıysa, O Rabbe kulluk adına yapılması gerektiği için yaptığandan yapmalıyız. Peygamber böyle yaptığı için bize de böyle yapmak şarttır.

O halde, peygamberin yaptığı bize de şart oluyorsa neden sadece işimize geleni yapıp işimize gelmeyeni bu Peygambere mahsus diyerek yapmıyoruz? Peygamber efendimiz sadece namaz mı kıldı ya da sadece oruç tutup, sadece hac ibadeti yapıp sadece zekât mı verdi? Tabi ki hayır, O tevhit adına Rabbe kulluk adına, insanı okumak adına Rabbin buyruğunu yerine getirmek adına ne yapılması gerekiyorsa hepsini yapmıştır ve bizlere yolunu göstermiştir. O, neyi nasıl yaptıysa bizde onu öyle yapmalıyız. Peygambere mahsus demek küfürdür. Peygamber efendimiz Rabbin emri olan "Yaratan Rabbin adıyla insanı oku" emrini tıpkı namaz kılmak, oruç tutmak, zekât vermek, hac yapmak, kelimeyi şehadet getirmek gibi yerine getirdiği için,

Nefsine arif olan Rabbine arif olur

demiştir çünkü O Habibullah, insanı okumuştur Rabbinin adıyla da ondan. Rabbin adıyla insanı yani kendisini okuyan, kendisinden Rabbin okuyarak Rabbine arif olmak olan Rabbe kulluğu yapmış olur. Rabbe kul olmayanın ibadetleri Rabbe değil nefesine olur ki, Maun suresi 4-5 ayetlerinde bu gerçeklik,

İşte o namaz kılanlara yazıklar olsun. Onlar ki, namazlarından gâfil olanlardır.

denilmektedir. İşte, onlar ibadet ederler, yaşamlarını sürdürürler, kendilerine verdiğimiz okuma özelliğini nefisleri için kullanırlar ama kendilerinden Bizi okumazlar, bizi okumayı ölümden sonraya öteleyip, okunması gerektiğini bildirdiğimiz için de bildiren, bildirdiğimiz kulumuza mahsus derler ki onlar kendilerinden gafildirler, kendi gerçekliklerine cahildirler denilmektedir. Rab bize insanı okumamız gerektiğini ve bu okumayı gerçekleştirenin Kendisine kul olacağını beyan etmektedir.

Dini yalanlayanı gördün mü? 107-1 Oysa yetimi itip kakan işte odur. 107-2 Ve doyurmaz da, önayak olmaz da doyurmaya miskini. 107-3 İşte o namaz kılanlara yazıklar olsun. 107-4 Onlar ki, namazlarından gâfil olanlardır. 107-5 Onlar gösteriş yapanlardır. 107-6 Sorumluluğu yerine getirmeye engel olurlar. 107-7

Onlar, okumak olan Rabbe kulluğu, cemal seyrini ölümden sonraya bırakırlar ya da Peygambere mahsus diyerek kendileri dışına ötelerler.

Onlar kendilerindeki insan olma özelliklerini Rab için değil nefisleri için kullanırlar, nefislerini nefislerinin adıyla okurlar. Onlar, olması gereken tevhide de yalanlayıp engel olurlar, kendilerinin okuması gerektiğini inkâr ederler. İşte onlar bu hal üzerine kendilerinin tanımladığı yaşam şeklinde bulunup, yaşamaya ve kendilerine cahilcesine bulunurlar da buldukları şirk haliyle Rabbi değil kendilerini ilah olarak görürler.

Evet, bizler kendimizi, kendimiz yaşarken okuyarak Rabbe kendimizden arif olup tevhit imanı üzerine bulunan Rabbin insan dediklerinden olmalıyız ki yaratılış gayemiz doğrultusunda yaşamak için bizlere farzdır. Zaten namaz kılmanın, oruç tutmanın, hac yapmanın, zekât vermenin, kelimeyi şahadet getirmenin yani bu ibadetlerin hepsi okumayı gerçekleştirmek içindir ve bu ibadetler farz olduğu gibi okumak da farzdır. Yapılması gerekeni yapmak için gerekli olanlar farz olur da yapılması gereken farz olmaz mı?

İşte, Rabbin “Oku” emrini hem de “Yaratan Rabbin adıyla insanı oku” emirini yerine getirmek bizlere farzdır ve bu okumak, yaşarken, yaşamın içinde, Rabbe kulluk için kendi anlayışımızdan geçerek insanı okumak ve okuyanın bizzat bizlerin kendisinin okuması olmalıdır.

Aşk u niyazlarımla.

**Gel ey derviş Hakk'ı bulayım dersen
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz
 Resul'ün cemâlin göreyim dersen
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

**Niceler giderler mürşit arayı
 Arayanlar buldu derde devayı
 Bin yıl da okursan aktan karayı
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

**Nice bin yıl bunda kalayım dersen
 Cümle kitapları bileyim dersen
 Her harfine yüz bin mana da versen
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

**Kadılar müftüler cümle geldiler
 Kitapların herkes yere koydular
 Sen bu ilmi kimden aldın dediler
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

**Eylenen Âşıklar gidelim bile
 Nice sadıkların bağrını dele
 Muhammed'e delil Cebrail bile
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

**Âşık Yunus bunda mana var indi
 Bir kâmil mürşide sen de var şimdi
 Hazret-i Mûsâ'ya Hızır'a var dendi
 Bir kâmil mürşide varmadan olmaz**

AYIN RÖPORTAJI

Dembir:

Dergimizin bu ay ele aldığı konu Cenabı Allah'ın muhatap aldığı insana ilk emri olan "OKU" Okuyan ve okumayan insanlar, aileler, toplumlar, ülkeler arasında ne farklar vardır? Okumak insanlığı nereye götürür efendim?

Özkan Günal:

Okumak bir eğitimidir ve keşfetmektir. Okuyalım, eğitim alıp keşfedelim çünkü yaratılmışlık dediğimiz en küçüğünden en büyüğüne kadar var olan tüm evreni oluşturan unsurlardır ve bu unsurlar Allah'ın yaratması olduğundan eserden müessire gidilir gerçekliğiyle keşfedilen yaratılmışlıktan keşfedilen de Allah olacaktır.

Şimdi, keşfet! Uzayı keşfet, Allah'ın yarattığıdır, güneşi keşfet, ayı ve yıldızları keşfet, dünyayı keşfet, toprağı keşfet, havayı, suyu, ateşi keşfet, insanı keşfet denilmektedir.

Hız İbrahim As bir gün, Rabbini yaratılmışlık âleminde okuyarak keşfetmeye başlar ve bu okumayı ilk olarak yıldızları, sonra ayı, daha sonra güneşi okuyarak yapar ve devamında kendisini okumayla Rabbini kendisinde keşfeder. Bu okuyarak yapılan keşif, Kur'an'ı Kerimde,

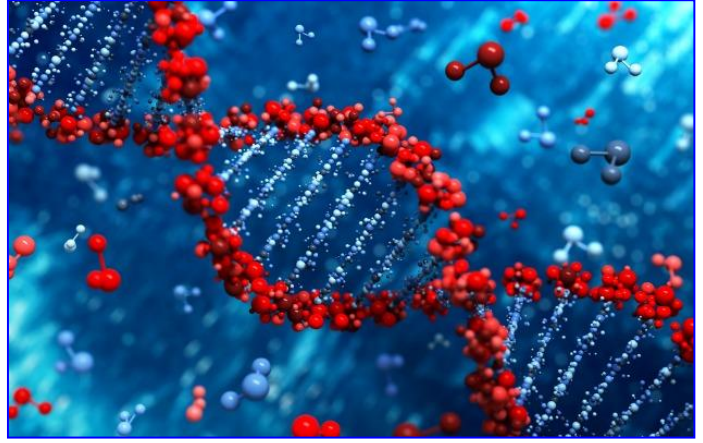
Üzerine gece bastırınca, bir yıldız gördü: "Rabbim budur" dedi. Yıldız batınca da: "Ben batanları sevmem" dedi. 6-76 Ay'ı doğarken gördü: "Rabbim budur" dedi. O da batınca: "Yemin ederim ki, Rabbim bana doğru yolu göstermeseydi, elbette sapıklığa düşen topluluktan olurum" dedi. 6-77 Güneş'i doğarken görünce: "Rabbim budur, bu hepsinden büyük" dedi. O da batınca dedi ki: "Ey kavmim! Ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım". 6-78 "Ben yüzümü tamamen, gökleri ve yeri yoktan var edene çevirdim ve artık ben asla Allah'a ortak koşanlardan değilim". 6-79 İşte bunlar, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz delillerimizdir. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Muhakkak Rabbin hikmet sahibidir, bilendir. 6-83 Onda apaçık deliller, İbrahim'in makamı vardır. Oraya giren güvene erer. Ona bir yol bulabilenlerin Beyt'i hacetmesi Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse, şüphesiz Allah bütün âlemlerden müstağnidir. 3-97

denilerek anlatılmaktadır ve bizlere okuyup keşfetmenin İbrahim makamı olduğu söylenerek önemi vurgulanmaktadır. Kendinizdeki okuyup keşfetme özelliğini kullanırsanız güvene erersiniz yani kurtuluşa, şirkten tevhide ulaşırsınız deniliyor. Beyti hac etmenin ve Beyt olan âlemde tavaf olan âlemi okuyup keşfetmenin, Allah'ın insan olarak yarattığı biz insanların üzerinde hakkı olduğunu anlatılmaktadır.

Bu bir eğitimle mümkün olduğu için okumak eğitim almaktır. Bizlerin insanlık adına, insanca yaşamak adına aldığımız eğitimler, insan olmamızın temelini oluşturacaklardır. Okumayan toplumların sadece insan suretinde canlı mahlûk olmaktan öteye gidemeyişlerinin sebebi budur. Cahilce, okumadan, eğitim almadan, keşfetmeden sadece yaşamsallığını devam ettirmek canlı mahlûklara mahsustur. Bilgiyi öğrenebilme kullanabilme, geliştirebilme ve o bilgiyle keşfedebilme özelliği olmayan herhangi bir canlı mahlûkun bu dünyada yaşıyor olması hangi mesafede ise kendisindeki bu özellikleri kullanmadan yaşayan bir insan da aynı mesafededir. Cenabı Allah "yaratan rabbinin adıyla oku" derken, "Yaratan rabbinin adıyla keşfet" demekte olup keşfetmemiz gerekenin kendisi olduğuna işaret etmektedir.

“Ben insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım” ayetindeki kulluğu, “Yaratan rabbini adıyla oku” ayetiyle tevhit ettiğimizde Cenabı Allah’ın bizlere “Ben insanı beni keşfetsin diye yarattım” dediğini görmekteyiz.

Okumdan, sorgulamadan, araştırıp keşfetmeden bilinçsizce, cahilce, sadece şeklinin yerine getiriliği ibadet Allah’ın beyan ettiği kulluk değildir. Allah’ın beyan ettiği kulluk, yaratılmışlığı keşfederek kendisine kendi özelliklerinden arif olunan kulluktur ki bu gün Müslüman toplumlarda bulunmayan bir kulluktur. Bizler oku emrini ne okuduğumuzu anlamadan sevap kazanmak için Kur’an okumakla ve kulluk anlamını da içi boş taklidî şekillerden ibaret zannettiğimiz için rabbine cahil, peygamberine cahil, kitabına cahil, kendisine cahil olarak sadece bu dünyada yaşayan canlılar olmaktan öteye gidemeyiz. Bizler bu gün Müslüman toplumlar olarak Allah’ın emrini gerçekten yerine getirerek okuyan ve keşfeden insanlar olsaydık dünyadaki bütün buluşlar, bütün keşifler ve bunların yapıldığı kurumlar Müslüman topraklarında olurdu. Mesela, tıp alanındaki tüm keşifler ve en önemli tıp merkezleri, uzay, denizler, toprak, hava, su, ateş, enerji, matematik, biyoloji gibi var olan tüm ilim alanlarında yapılmış buluşlar ve dünyanın en önemli, en büyük bu alanların üniversiteleri hep Müslüman toplumlarda bulunmalıydı lakin maalesef bizler henüz Rabbin oku emrini işitemedik.

Dembir:

Oku emrine muhatap olan İslam âlemi okumadığı için mi yoksa yanlış okuduğu için mi bugün içinde bulunduğu bu ağır şartları yaşamaktadır efendim?

Özkan Günal:

Şimdi yaşantımız içerisinde çok defa şahit olmuşuzdur ki keşif kapılarını açmış olan, bu uğurda çalışmalar yapan insanların yaşamın her alanında yapmış oldukları keşif ve buluşları tüm insanlıkla paylaştıklarında keşfedilen şeyin 1400 yıl önce Kuran’ı kerimde yazılı olduğunu birileri tarafından dile getiriliyor oluşudur. Şimdi soruyorum, mademki keşfedilen şey mensubu olduğunu söylediğin İslam dininin, kabul ettiğini söylediğin yüce kitabında 1400 yıl önce yazılmıştı da, o zaman bu keşifleri Müslüman toplumların Kur’an’ı kerimden okuyup okuyup yapması gerekmiyor mu? Bizler keşfedilen şeyin keşfedildikten sonra Kur’an’ı kerimde yazıldığını görüyoruz. Eğer keşfedilmemiş olsaydı ki henüz keşfedilmeyenler için de geçerlidir, biz kendimiz bu keşfi yapılanın Kur’an’ı kerimde olduğunu göremeyecek kadar da cahiliz.

İşte Müslüman toplumlar olarak kendimizi içi boş söylemlerden ve tıpkı bir civcivin yumurtanın kabuğunu kırarak içinden çıktığı gibi cehalet kabuğumuzu kırarak Allah’ın bizleri yaratmış olmasının gerçekliğine çıkmalıyız.

Kur’an’ı kerimde yazılan cihat emri kişinin cehaletiyle yapması gereken cihat olup ancak ve ancak Rabbin istediği okumayla yapılırsa kazanılabilir. Okumak, okuduğunu anlayarak ve okuduklarını

uygulayarak yapılıncaya gerçekleşmiş olan değerdir. Ne dediğini anlamadan ve uygulamadan sadece bir metni okumuş olmak okuyana bir fayda sağlamayacağı için sevap da kazanılmış olmaz. Örneğin falanca bir zamanda filanca bir köyde üzerinde eski yazı olan bir metin yazılı eski bir kâğıt bulunmuş. Bu kâğıdın üzerinde yazanın çok değerli olduğu ve her kim bu kâğıtta yazılanı okursa zengin olacağı kanaati oluşmuş. Bütün köylü kâğıdın üzerinde yazılı olan metni ne yazdığını anlamadan okuyup ezberlemişler ve günde beş vakit her namazdan sonra tekrar etmeye başlamışlar.

Aradan yıllar geçmiş ve uyguladıkları yöntem o köyde yetişenler için namazın olmazsa olmaz şartı haline gelmiş. Ama herkes yarı aç yarı tok bir halde yaşamını zar zor idame ettiriyormuş, yaşamlarında hiçbir zenginlik olmamış. Bir gün bu köye arif bir zatın yolu uğramış. Namaz vakti camiye gidip köylüyle beraber namazı kıldıktan sonra bütün köylünün hep birlikte yüksek sesle ezberlemiş oldukları metni tekrar ettiklerine şahit olunca ve daha önce böyle bir olaya tanık olmadığı için de çok şaşırılmış. Camiden çıktıktan sonra köyün yaşlılarından birisinin yanına gidip, “Amca bu namazdan sonra okuduğunuz şey neydi?” diye sormuş. İhtiyar da ona “Bu geçmişten atalarımızdan kalma bir duadır. Her kim okursa çok zengin olur” denildiği için biz de her namazdan sonra bu duayı okuyoruz evlat” diye cevap vermiş.

Arif zat ihtiyardan duanın ne olduğunu öğrenerek şehre gitmiş. Bu duada kullanılan lisanı bilen bir uzman bulup kendisine bu yazılanların manasının ne olduğunu sormuş. Uzman kişi de açıklamış. “Sırtını güneşin doğumuna yüzün gelecek şekilde caminin minaresine sabah güneş doğarken yasla. Dümdüz beş yüz adım ilerle, sonra sağa dönüp yüz adım daha ilerle sonra sola dönüp on adım daha ilerle ve durduğun yeri kaz orada iki küp altın gömülüdür” yazdığını söylemiş. Arif zat aldığı bu cevap karşısında çok şaşırılmış ve yanına kazma kürek alarak tekrar o köye gidip tarif edildiği şekliyle söylenenleri yapıp gömülü olan iki küp altını çıkartıp zengin birisi olarak memleketine dönmüş.

Şimdi bu hikâyede sizce gerçekte kim yazılanı okuyarak sevap kazanmış oldu? İşte, günümüzdeki Müslüman toplumlarda oluşan algı hikâyedeki köylülerin algısı olup Cenabı Allah’ın istediği ise hikâyedeki arif gibi olmaktır.

Allah’ın lisanını Arapçayla kayıtlamak, düşülen en büyük yanılgıdır. Bu yanılgıya Cenabı Resulullah efendimizin zahiren Arapça lisanının kullanıldığı bir toplumda dünyaya teşrif etmesinden dolayı kullandığı dil Arapça olduğundan dolayı düşülmektedir. Oysa dünyadaki bütün lisanlar Allah’ın lisanıdır ki Allah indinde Arap lisanı ile diğer lisanlar arasında fark yoktur. Farz olan hikâyedeki arifin yaptığı gibi okunanı anladığımız dille okuyup amel etmektir.

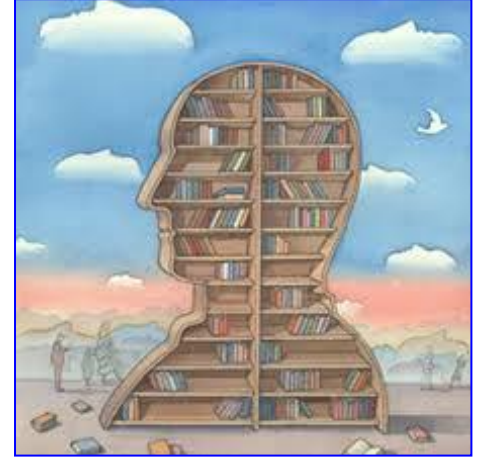
Dembir: Allah’ı doğru okumak, kişiyi hizmet ettiği alanda başarıya ulaştırır diyebilir miyiz efendim?

Özkan Günal: Yazılanı doğru okumak, kendi şartlarımızdan arınarak yazıldığı anlayışa tabilikle mümkündür. Bizim anlayışımıza göre uygun olmayan bir şeyin okuduğumuzun içerisinde yer alıyor oluşu okunulanı kabullenmeyişi beraberinde getireceğinden yazılanı okumuş olamayacağız. Bu sebeple Allah’ın kendisini, kendisine ait özellikleri görünür kılarak yazmış olduğu yaşam kitabında doğru okuyabilmek için kendimize görevlerden geçip olduğu gibi kabulleniş devreye girmelidir. Çünkü söz konusu Allah olunca kavramlar bize göre değil Allah’a göre anlam giyinirler. Varlık ve varlıklarla oluşan yaşam Allah’ın sıfatları olduğu için cümle sıfatlardan okunacak olan da Allah’tır.

Şimdi, bizim deniz diye zikrettiğimiz olgu, içerisinde barınan tüm unsurların bütünlüğüdür. Su, tuz, köpük, dalga, kum, yengeç, midye, balık, yosun ve daha sayısı sayılamayacak kadar çok olan unsurlar bütünlüğüdür. Balık, varlığı denizle mümkün olan ve yaşamı denizin içerisinde gerçekleşen bir canlı olarak nereye bakarsa baksın baktığı denizdir.

Şimdi balığın denizi oluşturan unsurları görmesi, gördüklerinin denizin varlığı olması sebebiyle denizi görmesi olduğundan balığın okuduğu hayatı boyunca hep denizdir. Okuduğunun deniz olduğuna ve okuduklarından denize arif olan balık denizi doğru okumuş olan balıktır. Bizler de aynı balık gibi varlık âleminde rabbimizi okuyorsak okuyuşumuz doğru bir okuma olacaktır. Allah'ın şafi esmasının zahiridir sağlık alanındaki her şey, Allah'ın Rezzak esmasının zahiridir gıda alanındaki her şey gibi Allah'ın cümle sıfatlarının zahirliğidir bu âlem.

Bir gün gönüller sultanı efendim şöyle demişti, “Seni iyileştireni doktor ve verdiği ilaçlar görüyor Allah'ın şafilığını görmüyorsan şirk ediyorsun. Yediğin üzümü asmadan görüyor Allah'ın rezzaklığını görmüyorsan şirk ediyorsundur. Tevhit, özelliklerinden Allah'ı görmektir. İşte sağlık sektöründen Allah'ın şafilığını okumak, gıda sektöründen Allah'ın rezzaklığını okumak Allah'a göre doğru olan okumadır”

İşte bu okumalar doğru okumalar olup kişiyi zahir batın başarıya götürür. Okuyup öğrendikleriyle amel etmeye başlayan doktorun, doktorluğu hak ederek hayatı boyunca doktorluğa hizmet edip doktorluğun nimetlerinden istifade ederek başarısı, öğretmenin öğretmenliği hak ederek öğretmenlik nimetlerinden istifade etmesi başarısı gibi âlemden Allah'ı keşfederek Allah'ın kulum dediği olanlardan olma başarısı.

Bir beldede büyük bir çiftlik sahibi varmış. Arazileri ucu bucağı belli olmayacak kadar büyük, sahip olunan canlıların sayısı bilinmeyecek kadar çok, ekinler tonlarca, meyveler tonlarcaymış ve çiftliğin sahibi ağa yanında çalışan, himayesinde olan insanlara karşı çok saygılı, merhamet sahibi birisiymiş. Herkes kendi işini en güzeliyle yerine getiri, mutlu ve mesut şekilde yaşamış. Bir gün ağa kâhyasını çağırmış ve ona, “*Bak kâhya! Benim bir iş için gitmem lazım, ne zaman gelirim, gelir miyim belli olmaz. Bu sebeple bu çiftlikte neler yapılması gerekiyor hepsini yazdım. Aslında bunlar zaten yapılması gereken ve şu an yapılan işler ama ben yazdım, al işte bu liste. Herkes bu listeyi okusun ve buna göre yapması gerekenleri yerine getirip yaşamaya devam etsin. Geldiğimde çiftliği bıraktığım gibi bulayım*” demiş. Kâhya, “*Tamam ağam sen merak etme. Ben herkesin okumasını sağlarım*” diye cevap vermiş.

Ağa sabah erkenden yola çıkıp çiftliği terk eder, arkasından kâhya herkesi çağırıp olanları anlatır ve ağanın bıraktığı yazıyı okur. Ağayı çok sevdikleri için ve gittiğine üzüldüklerinden dolayı, tekrar tekrar okunması istenir ve ağadan kalan bu yazıya çok değer verirler. Sabah, öğle, akşam sürekli bu yazı okunur. Yazı ezberlenir, çocuklarına ezberletirler, her fırsatta bu yazıyı okumaya başlarlar. Yazıyı en güzel kim okuyacak yarışmaları düzenlenir, birinci olana ödülleri verirler. Yazıyı okumak her şeyin önüne geçer ve hayatları böyle devam eder. Aradan uzun bir zaman geçer ve ağa geri gelir lakin çiftlikten geriye hiçbir şey kalmamış, çiftlik bakımsızlıktan harap olmuş, tarlalar yabancı ot ve dikenden geçilmiyor, hayvanlar telef olup dağılmış, ağaçlar kurumuş, ambarlar boşalmış, su kuyuları dolup tıkanmış.

Birde bakmış ki herkes bıraktığı yazıyı ezbere biliyor, okuma makamları geliştirip makamıyla okunuyor

lakin insanlar sadece okumuşlar lakin yazıda yazan talimatları hiç kimse yerine getirmediklerinden var olan güzellikler ve zenginlik yok olup gitmiş.

Doğru okumayan hiçbir şey bizi kendisiyle güzelleştirmez. Okunan güzeldir çünkü yazan güzel. Okunanın güzelliği, yazanın güzelliğinden gelir. Şimdi bizler de okuduğumuz güzellikle güzelleşmek istiyorsak, okuduğumuzu doğru okumalıyız ki güzelleşelim.

Dembir:

Kadının eğitim hakkının, toplum içinde yer alma ve söz söyleme hakkının, sosyalleşme hakkının elinden alındığı Arap âleminde bugün yaşananlar ibretlik bir manzara olarak karşımızdadır. Bir kadının eğitiminin önemini ve toplumdaki rolünü bu tablodan nasıl okumalıyız efendim?

Özkan Günal:

Kadın, kız kardeşdir, abladır, eştir, annedir, kadın varlığıyla insanlık var olduğundan beri yaşamın ve insanlığın tam merkezinde olandır. Kendisi bunu istemese bile yaradılışından gelen bir olgudur bu.

Yaşam toplumlarla şekillenir, toplum bireylerle şekillenir bireylerse anne olan kadınlarla. Bir annenin yetiştirmiş olduğu çocuklar bütünlüğüne toplum dediğimiz için çocukların yetişme tarzı toplumun yaşam tarzı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple kadın varlığıyla insanın merkezinde olduğundan toplumların da kadını o merkezde görmeye başlaması kendi geleceklerinin inşası açısından çok büyük önem arz etmektedir. Okullar, bilginin öğretildiği merkezler olup o okula gelen öğrencilerin eğitim temelleri üzerine bina inşa ederler. Temelin üzerindeki binanın ne kadar büyük ve güzel olduğu toprağın içerisinde kalıp görünmeyen temeli önemsizleştiremez. İşte öğrenimin temeli olan eğitim kişilerin insani değerleri olup eğitim denilendir ki bu temeli anne olan kadınlar atar. Bizler kadınlarımızı ne kadar çok eğitim ve öğretimle yetkinleştirir ve ziyetlersek kendi geleceğimizi yetiştirip ziyetlemiş oluruz.

Bunun en güzel örneğini İmam Hasan ve İmam Hüseyin efendilerimizde ve onların mübarek annesi Hz Fatıma validemizde görmekteyiz. Cenabı Resulullah efendimiz iki gözümün nuru diyerek hitap ettiği kızı Fatıma validemizi öyle bir eğitim ve öğretimden geçirdi ki işte O Müminlerin annesi Fatıma validemizden İmama Hasan ve İmam Hüseyin gibi iman yolunda şehadet şerbeti içen evlatlar yetişti.

Dembir:

Son olarak, Yunus Emre Hz'nin Taptuk Emre Hz'nin kapısında ve tapusunda okuduklarının ışığında dile getirdiği aşağıdaki dizelerinde, okumanın ne olduğu sorusuna cevap bulabilir miyiz?

**İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin ya nice okumaktır**

**Okumaktan mani ne kişi Hakk'ı bilmektir
Çün okudun bilmezsin ha bir kuru emektir**

**Okudum bildim deme çok taat kıldım deme
Eri Hak bilmez isen abes yere yilmektir**

**Dört kitabın manisi bellidir bir elifte
Sen elif dersin hoca manisi ne demektir**

**Yunus Emre der hoca gerekse var bin hacca
Hepsinden iyice bir gönüle girmektir**

Özkan Günal:

Yunus sultan bizlere dile getirmiş olduğu dizelerinde okumanın ilimle mümkün olduğunu ve gayenin kendimizden Hakk'ı bilmek olduğunu anlatmaktadır. Bu anlatımı kendini ve Hakk'ı bilmek olarak yapmakta olup kendim ve Hak ikileminin de ancak gönüle girmekle tevhit olacağını vurgulamaktadır.

Kendimi Hakk'ın mekânı olan gönüle sokarsam kendimin Hakk'ın zahırlığı olduğuna şahit olurum demektir. Şimdi bu dizelerin işaret ettiği yeri görebilmek için işaret edilen yere bakmak gerekir. İşaret edilen yer dışında bir yere bakarak işaret edilen yeri göremeyiz.

***İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin ya nice okumaktır***

İlim ilim bilmektir çünkü ilim dediğimiz varlık âleminde vücutlanmış olan her şeyin batınındaki asıllıktır. Bizler bilginin vücutlanmış haline bakmaktayız. Bu sebeple bilgi, vücutlanmışın gerçekliği olduğundan bilginin zahırlığından o bilgiyi bilmeye başlıyoruz ve her bilgi bize bilinmeyi keşfettirmektedir. Mesela uzayla ilgili bilgiyi yine uzay dediğimiz uzay bilgisinin vücutlanışından keşfederek öğreniyoruz ve her öğrendiğimiz, bilmediğimiz bir kapıya çıkartıyor bizi. Bu bilmeklik aslında bilginin kendisini keşfetmeklik olduğundan bilginin içinde gerçekleşen olgu olmaktadır. Ne kadar bilmeye başlarsak o kadar bilinmeyenle karşılaşmamızın sebebi budur ve bilmenin getirisi keşiftir ve keşif her ne keşfedersek keşfedelim kendimizin keşfidir.

Âlem, bizim kendimiz dediğimizin tafsilatı olduğundan enfüs ve afak olarak zikredilir. Nedir afak, odur enfüs dersek doğru bir tespit yapmış oluruz çünkü varlık Hakikat-i Muhammediye ve Tafsilat-ı Muhammediyenin cemidir. Bizler aslımız itibariyle yaratılışımızdan gelen cümle sıfatların cemiyizdir. Bakara süresi 31 ayetinde,

Ve Âdem'e isimlerinin hepsini öğretti.

denildiği gibi Allah'ın Âdem As'a isimleri öğretmesi, isim olan sıfatların cümlesini bünyesinde barındıracak olarak yaratmasındandır. Bu sebeple ilim ilim bilmektir yani her bilinen yaratılmışlık bilginin maddesel hale gelişi ve her maddesel hale gelen bizim bir özelliğimizin tafsilatı olduğundan da ilim kendimizi bilmektir. Casiye suresi 20 ayette,

Bu bilebilmekle keşfetme özelliği, insanların kalp gözünü açan bir nur, kesin bilgi edinmek isteyen bir toplum için de hidayet ve rahmettir.

denilmektedir. Eğer bizler bilgiyle kendimizi bilmiyorsak yani keşfettiğimizden kendi aslımızın bir özelliğini dolayısıyla da Hakk'ı keşfettiğimiz bilincinde değilsek yani eşyadan eşyayı bilir hale geliyorsak o zaman bilmiş olmak Tevhitlik değil ikilik çıkartmak olacaktır. Oysa bizlerin Cenabı Allah'a ait bilme özelliğiyle ziynetlenmiş olması bilinmek isteyen Rabbi bilmemiz için değil miydi? Tevhitlik için var olanla ikilik çıkartmak tevhit deryasında ikilikle dolaşmak demektir.

***Okumaktan mani ne kişi Hakk'ı bilmektir
Çün okudun bilmezsin ha bir kuru emektir***

Yunus sultan "Okumaktan mani ne" derken manaya dikkat çekmektedir. Okuduğumuzun manasına nazar kılmamız gerektiğini vurgulamaktadır. Bizler Rabbin kendisini yazmış olduğu yaşamı okuyanlarızdır. Bu okuma, Rab kendisini kendi özellikleriyle zahir ettiği için her eşya, her esma, her fiil harf mesafesinde olduğundan, görerek, işiterek, hissederek, yapılan okumadır.

Mesela, bir meyve ağacı tohumdan filize, filizden fidana, fidandan ağaca dönüşür, gövdesi, dalı, yaprağı ve meyvesi olur. Bu ağacı görürken aslında o ağaçtan Rabbin rezzaklığını, canlılığını, işini işleyişini ve yaşam olgusunu okuruz. Bunu görmüş olmak okumaktır. Dağları, kuşları, insanları, suyu, yağmuru, denizleri, kısaca harf olan yaratılmış her şeyi ve bunlarla gerçekleşen işleri okuruz. İşte Yunus sultanda “Okumaktan mani ne” derken gördüklerin maddesellikler ve madde mananın görünürlüğüdür, bakıp gördüklerinin manasına nazar kıl demekte çünkü yaratılmışlık Rabbin zahire gelişi olduğundan Hakk’ın halkiyetlenmesidir ve halk ile zahir olan Hak’tır. Bu sebeple her eşya ve her esme ve her fiil Hakk’ın görünürlüğüdür, manası Hak’tır. Enam suresi 73 ayeti kerimede,

Ve semaları ve arzı Hak ile yaratan O’dur. Ve “Ol!” dediği gün olur. O’nun sözü Hak’tır, mülk O’nundur. O gün sura üfürülür. Bilineni ve bilinmeyeniyi bilen O’dur. Ve O, hüküm sahibidir, haberdar olandır.

denilmektedir. Semaları ve arzı yani gökyüzü ve yer yüzü olarak zikredilen tüm yaratılmışlığı Hak ile yaratan O’dur. Hak ile yaratılması Rabbin yarattığıyla yaratılmış âlemine tecelli edişinde ispata gelişi olduğundan ve bu ispatta Hak esması aldığındandır. Bu yaratma Rabbin kendisine ait özelliklere “Ol!” demesiyle o özelliğe göre esma ve suret giydirerek zahire getirişidir. “Onun sözü Hak’tır” çünkü yaşam, içindeki tüm olgularla Hak olarak Rabbin kendisini muhabbet etmesi ve kendisini yaşam kitabına yazmasıdır. Bu sebeple şahadet âlemi olan varlık âlemi her yaratılmışlığıyla bir harf, bir söz mesafesindedir. “Mülk O’nundur” her ne varsa bu âlemde, her ne görüyorsak, her ne işitiyorsak ve her ne anlatıyorsak tümü O’nundur yani Hakk’ın zahirliliğidir. Suretin sireti, esmanın müsemması hep Hak’tır. O gün sura üfürülür yani bizler halk yüzünden Hakk’a şahit olunca, okunanda Hakk’ı okumaya başladığımızda Hak’tan ayrı müstakil varlık verdiğimiz suretin hükmü biter, okunanda Hakk’ı müşahade etmeye, maddenin manasıyla muhatap olmaya başlarız. Tüm bunlar Hakk’ın bilgisidir ve bizler Hakk’ın kendisini bildirdiği kadarını bilebiliriz, yazdığı kadarını okuyabiliriz ve okuduğumuz kadarının manası hep Hak’tır çünkü gayrılık yoktur lakin Hak’ta sınır olmadığından Kendisini yine Hakk’ıyla bilen hep Kendisidir. Hüküm sahibi olan Hak’tır ve bu hüküm kendisini yazmaya ve anlatmaya devam edişidir. Bu hakikat Bakara suresi 115 ayetinde,

Ve doğu da Allah’ındır batı da. Artık hangi tarafa dönerseniz dönün, Allah’ın Veçhi işte oradadır. Muhakkak ki Allah Vâsidir.

denilerek anlatılır. Onun için, Yunus sultan, “Kişi Hakk’ı bilmektir” demektedir. Bizler suretin siretini, esmanın müsemmasını okuyacak özellikle ziyetlenmişizdir. Muhatabımız halk yüzünden Hak olmadıkça yaptığımız okuma Rabbin adıyla değil nefsin adıyla olacaktır. Okuyarak yani keşfederek kendimizden

Hakk’ı keşfetmiyorsak bilgiyi Hak’la tevhit etmek yerine nefsimizle tevhit ederek bilgi görmesiyle nefsimizi görüyoruzdur. Secde suresi 9 ayeti kerimede,

Sonra onu tamamlayıp şekillendirmiş, ona kendi ruhundan üflemiştir. Ve sizin için kulaklar, gözler, kalpler yaratmıştır. Ne kadar az şükrediyorsunuz!

buyrularak, bizlere görme, işitme ve idrak etme özelliklerinin, Rabbin kendisine ait olan bu özelliklerle bizi ziynetleyerek, aslında biz olarak tecelli ettiğini anlatmaktadır. Bu ziynetleme, Rabbin ruhundan üflemesi olup kendisini bildiği bilgiyle donatmasıdır. Evet, görmek bilgiyle yapılan yorum olduğundan bilgiyi tevhit ettiğimizle gördüğümüz aynı şeydir. Bunca bilgi Hakk'ın kendisini bildiği bildiğinin tecelli edişidir lakin tecelli edişten tecelli eden görmek bilgiyi tecelli edenle tevhit etmekle mümkündür.

Şimdi, Yunus sultan demektedir ki, Rab bize Kendisini yazmış olduğu ve içerisinde yaratılmış her şeyin bulunduğu yaşam kitabından, Kendisini yazılmış tüm bu harflerden okuyalım diye bize okumak olan görme, işitme ve idrak etme özelliği verdi ve bizden kendisini okumamızı yani manasıyla okumamızı istedi. Eğer bizler harflerde kalır da yazanı okuyamazsak, emanetlere ve dolasıyla kendimize zulmetmiş oluruz.

Okudum bildim deme çok taat kıldım deme Eri Hak bilmez isen abes yere yilmektir

Okuyup bilmek, bilmek değil bilinecek olanı keşfetmeye kapı açmak olduğundan bildim demek kapıya gelip kapıda kalmaktır. Bu sebeple kapıya kadar gelip kapıda kalanların, kapı üzerinde, kapının şekli ve rengini birbirleriyle tartışıp kendi gördüklerinde sabit fikirli olmaları ama hiç kapıdan geçip keşif âleminde seyir etmemiş olmaları, okumakta noksan kalış olduğunu, Yunus sultan "Okudum bildim deme" diyerek ifade etmektedir. Bilmek Hakk'a giden yolda yürümeyi bırakıp durduğumuz yerde konaklamak ve buradan öteye yol yok demektir. Ben yolda yürüdüm ve buraya kadar geldim ve gelirken çok yol aldım, çok badireler atlattım, çok engeller geçtim lakin nihayet vardım artık burası sondur zannına düşmek, bilmeye sınır getirmektir. Bilenen bilinecek olanın bilgisidir ve bilinende sınır mı var ki bilgide sınır olsun? Nahl suresi 96 ayeti kerimede,

Sizin yanınızdaki tükenir, Allah katında olan ise kalıcıdır. Elbette sabredenlere, yapmakta olduklarının en güzeliyle mükâfatlarını vereceğiz.

denilmektedir. Bizim yanımızdakiler tükenir yani bizim bilmeye başladığımız bilgi asıl bilgiye geçilen kapıdır ve bildik demek kendimizle, kendimiz kadar sınır koymaktır. Oysa Allah'ın bilgisi sınırsızdır ve daimidir. Her keşif başka keşfin kapısıdır. Sabredersek yani bilmekten geçsek ve yolda yürümeye devam edersek peş peşe keşif kapılarından ilerledikçe bilmekten de geçmeye başlarız. Biz, biz olarak mevcut halimizin üzerine bilgi eklemekten ve bu bilgiyi giyinmekten geçip, bildiğimizde fena bulmadıkça bilgiyle güzelleşemeyiz aksine, kendimizden bilip kendimizi bir şeyler yapmış zannederek tevhide ait bilgiyle ikilik çıkartarak şirk etmiş oluruz. Enbiya suresi 37 ayeti kerimede cenabı Allah,

***İnsan aceleci olarak yaratıldı. Size ayetlerimi göstereceğim.
Artık Benden acele istemeyin.***

diyerek bizleri bu konuda uyarmaktadır. Aceleci olmak, öğrendiğimiz kadarıyla kalıp "Çok okudum bildim" demektir ki Allah, böyle yapmayın ve yaptıklarınızı kendinizden görmeyin demektir. Sen bu bilgiyi yani bizi yazdığımız yaratılmışlıktan okumayı nereden aldın? Biz sana kendimizi Mürşid-i Kamil tecellimizle bildirmemiş olsaydık sen de eşyadan eşyayı bilenlerden olarak yaşamaya devam edecektin. Sendeki bilmeklik eşyayı bilmeklik ve eşyada sınır olduğundan okuduğun kadarında kalma alışkanlığı taşıyorsun.

Bu, Mürşid-i Kamil tecellimizden bildiğini de sınırlı bilme zannettiğin için yanılığın yaşamaktasın ve bu yanılığın sana görüleni gördüğü gibi zannettirmekte. Oysa er olan Mürşid-i Kamil, ilmiyle, irfaniyetiyle, muhabbetiyle, görmesi, işitmesi, sevmesi, zikretmesiyle Hak'tır. Muhabbet edeni Hak bilirsen Muhabbeti Hak'tan yani Bizden dinlersin.

İşte Yunus sultan bu hakikatin ifadesi için "Eri Hak bilmez isen abes yere yılmektir" demektedir. Abes yere yılmək, boşaya giden gayrettir. Bizler, Mürşid-i Kamil'i Hak bilmezsek, bizim için Mürşid-i Kamil kendimiz gibi olmaktan öteye gidemeyeceğinden kendimizdeki sınır onun içinde geçerli olur ki kendisinden tahsil ettiğimiz bilgiyi de sınırlandırırız. Sınırlı olanla, sınırsız olanı keşfetmek dar bir delikten tüm evreni görmek gibidir ki görülen tümlük değil körlüktür. Mesela, parmağımızı gözümüzün önünde gözümüze en uzak noktada tutalım ve parmağımıza bakalım. Parmağımızla birlikte gördüğümüz etrafımızda olanlar olacaktır. Şimdi parmağınızı tam gözünüzün önüne getirin ve bir daha bakın ne göreceksiniz? Görünen sadece parmağımızın bir kısmı olacaktır. İşte, bilgiyi ve bilgiyi veren sınırlamak parmağımızı gözümüzün önüne getirmektir.

Bilgi bizde bir görüş oluşturur ki bu görüş görüleni görmeye başlayarak görüneni keşfetmek içindir. Neden bilgiyi yani görüşü sınırlandırıyorsun? Sınırlandırman insandan, Hakk'ı yani manayı okumanı engeller. Sınırları kaldırmak için, kendiliğimizden geçmeliyiz, bilgiyle kendimizi görmekten, yüceltmekten, bilgiyle varlık giyinmekten geçmeliyiz ki sınır olan kalıplar kırılsın. Keşfedilecek olan umman bardağa sığmaz. Denizin içinde bardaklığımızla kalmayalım. Bardağı kırıp denize varalım.

Dört kitabın manisi bellidir bir elifte Sen elif dersin hoca manisi ne demektir

Dört kitabın manası bellidir bir elifte çünkü elif cümle harfleri batnında barındıran ve batnından tafsilata çıkartan harftir. Dört kitapta ne yazılıysa cümlesi elifin batnında mevcut halleriyle bulunduğundan dolayı zahire gelmişlerdir. Mesela Hak esması Hak olarak elifin batnında da Hak olduğu için zahire gelişinde de Hak'tır. Bizler harflerden, hecelerden, kelimelerden ve cümlelerden bahsederken aslında eliften bahsederiz çünkü tümü elifin bilinmek istemesiyle batnında mevcut olanlarla zahire çıkışıdır.

Şimdi dört kitaba, Zebur, Tevrat, İncil ve Kur'an'ı Kerim olarak nazar kıldığımızda, dördü de Cenabı Allah'ın insanlığa kendisini anlatışı olduğu gerçekliğini görürüz. Elif Allah'ın kendiliğidir. Bu dört kitap Allah'ın kendisini anlatışı ve anlatan da Allah'tır hakikati, dört kitabın manasının elifte belli oluşudur. Allah, kendisini, kendisine ait olanlarla dile getirdiği için bu kitaplarda Allah'ın kelamı vardır ve kutsiyetleri kelamın kutsiyeti, kelamın kutsiyeti ise söyleyenin kutsiyetinden gelir.

**İyi sözün aslın bilen derdi
bu söz nereden gelir
Söz aslını anlamayan sanır
bu söz benden gelir**

Yunus Emre

Bizler kitapları okurken, okuduğumuz yazılan yazılar mı olmalı yoksa yazıyı sarf eden cenabı Allah mı? Tabi ki muhabız Allah olması gerektiğinden Yunus sultan "Bellidir elifte" demektedir. Dördü de Allah'ın kendisini anlatışı olduğundan Allah'ı anlattığı için manası Allah'tır yani yazılanların içinde ve işaret ettiği yerde Allah vardır. Enam suresi 114 ayeti kerimede,

Allah'tan başka bir hakem mi arayayım ki size, her muhtaç olduğunuz şeyi bildirip açıklayan kitabı, o indirmiştir. Kendilerine kitap verilenler de bilirler ki o, senin Rabbin tarafından gerçek olarak indirilmiş bir kitaptır; artık şüphe edenlerden olma.

denilmektedir. Rab tarafından gerçek olarak indirilmiş kitaplar, Rabbin gerçekliğini anlatan kitaplar olduğundan manaları elifte yani Rabbin kendisinde bellidir. Kendisini anlatanın anlatırken sarf ettiği sözlerle anlatmak istediği kendisini en iyi bilen yine anlatandır.

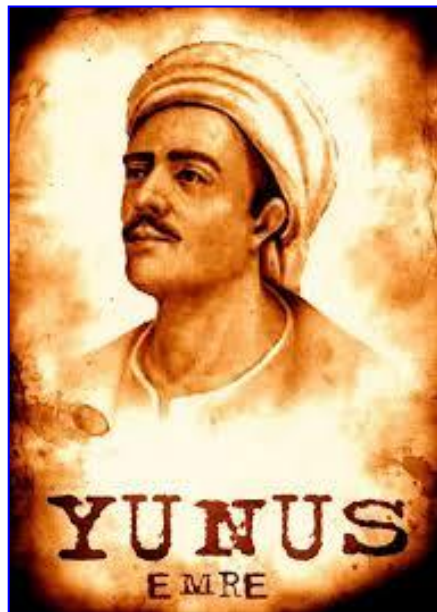

Şimdi bizler dört kitabı daha net görmek için kendimize yani enfüsimize kadar yakına getirdiğimizde bu sefer dört kitabın karşılığı ve elif olarak karşımıza varlığın esası çıkmaktadır yani kendiliğimiz. Nedir bizim kendiliğimizin yani varlığımızın esası olan dört kitap ve elif? Dört kitap varlığın aslı olan dört ana sırdır ki bunlar, ateş, hava, su, toprak olup elif ise ruhtur. Varlığımıza bakarsak varlığımızın ateşten, havadan, sudan ve topraktan olduğunu göreceğiz ve bunlarla oluşan varlığı varlık yapan esaslık ise elif olan ruhtur. Ateş Zebur'dur, hava Tevrat'tır, su İncil'dir, toprak Kur'an'ı kerimdir. İşte dört kitabın manasının elifte belli oluşu, varlığın ruhun zahirligi oluşudur. Ateş de, hava da, su da, toprak da hepsi ruhun bu unsurlarla maddesellik olan varlık âleminde ruhun giyindiği elbisedir. Bunlardan ruh kendisini anlatmakta ve ispat etmektedir. İsrâ suresi 85 ayeti kerimede cenabı Allah,

Ve sana ruhtan sorarlar. De ki: "Ruh, Rabbinin emrindedir." Ve size, ilimden sadece az bir şey verildi.

diyerek bizlere, ruhun kendi emri olduğunu beyan etmektedir. Emir bizi yaratırken kendisine ait olan bilme özelliğinde yaratmasıyla kendisini bilmemizdir ki bu bilme yine kendisine ait kendisini bildiği bilgiyle gerçekleşeceği için üflenen ruh, Allah'ın kendisini bildiği bilgidir. İşte bu bilgi yani bizi biz yapan ve üflenen ruh, bilinmeklik âleminde dört anasırla vücutlandığından dolayı vücudun sebebi de kendisinden ruh bilinsin diye olduğu için varlığın aslı ruh olmaktadır. Bize ilimden az bir şey verilmesi yaratılmışlığımızda, keşfetmeyle Rabbi bilmek için ihtiyaçlık sahibi oluşumuzdur. Bizim sıfat oluşumuzdur ki bizliğimizin zahirliginde yalnız Allah'a mahsus olan vasıflar bizde bulunmamaktadır ve ne kadar bilirsek bilelim, varlık kitabında ne kadar çok okuyup keşifler yaparsak yapalım aslında ummanda damlayı keşfetmiş oluruz ki keşfedilen yine ummandır.

İşte, elif demek yani ruh demek yani Allah demek birbirinden ayrılmaz bütünlüğün farklı olgularla esma giyişi demek olup Allah diyenin Allah'ı kendisinden ve yaratılmışlığın tümünden ötekilemesi ne dediğini bilmeden sadece ezber bir esmayı zikretmesidir. Allah'ın kendisini anlattığı kitapları okuyup Allah'ı işitmek, Allah'ı görmemek, Allah'ı bilmemek manasını idrak etmemektir.

**Yunus Emre der hoca gerekse var bin hacca
Hepsinden iyice bir gönüle girmektir**

Hoca ibaresi, bilginin yalnızca kendisinde yani yüzeyselliğinde kalıp manasını keşfedememişler için kullanılan ibaredir. Bilginin sadece yüzeyselliğinde kalmak, Hac ibadetiyle anlatılmıştır. Şimdi, Hac ibadetinin zahiren nasıl yapılacağını bilmek, yapmak için ilk adımdır ki bu bilgi, Mekke'de bulunan Beytullah'a gitmek, ihrama girmek, Arafat dağında bir müddet beklemek, daha sonra şeytan taşılayıp, kurban kesip Hac tavafı yapıp, ihramdan çıkıp geri dönmek şeklindedir. Ali İmran suresi 97 ayetinde Hac ibadeti için,

Orada apaçık ayetler, İbrahim'in makamı vardır. Kim oraya girerse o güvenlidir. Ona bir yol bulup güç yetirenlerin Ev'i haccetmesi Allah'ın insanlar üzerindeki hakkıdır. Kim de inkâr ederse, şüphesiz, Allah âlemlere karşı muhtaç olmayandır.

denilmektedir. Bizler bu bilgiyle Hac ibadetinin zahirligini yerine getirir lakin bu ibadetin manası

olan, Hakikat meydanına gelmek için mevcut halimizin terkiyle Mürşid-i Kamil'e biat edip fena meratiplerinde nispetlerimizden arınıp nefsimize ölümü tattırmak sonucu ölmezden evvel ölüp Allah'ta olma halinden Allah'la olma kulluğuna, sıfatlarımızı Zat'a tabi kılarak Hakk'ın halkiyetlenmesini varlığımızda gerçekleştirmediğimiz sürece *hoca* denilenden öteye *insan* denilene varamayız.

Yunus sultanın, "Hepsinden iyice bir gönüle girmektir" beyanı da tam olarak bunu anlatmaktadır çünkü Harem-i Şerife girip Beytullah'ın huzurunda olmak gönüle girmektir ki gönüle girenin kendi iradesi, kendi görmesi, kendi işitmesi, kendi zikri, kendi bilgisi kalmaz çünkü kendiliğimizi çıkartıp girdik o huzura. Artık kendiliğinden soyunup gönüle girenin iradesi, görmesi, işitmesi, zikri, fikri, sevmesi gönüle tabi olur ki gönül Hakk'ın mekânı olduğundan tabilik Hakk'a olur. Hak ile Hakk'ı işitmeye, Hak ile Hakkı görmeye ve gören ve görülenin Hak olduğu hakikatine erilir de gönle giren kendisinin ve bu âlemin yani okunanın Hakk'ın sıfatı olduğu eminliğinde okunandan Hakk'a arif olur. Çünkü gönül ibaresiyle anlatılmak istenen, kutsi hadiste,

Yere göğe sığmadım, mümin kulumun gönlüne sığdım

denildiği gibi Hakk'ı kendisine sığdırandır ve bu sığdırma aslında tecelli ettiren anlamında kullanılır yoksa Hak, kendiliği olarak kendisinden başka hiçbir yere sığmaz. İşte sığma yani tecelli ediş, gönle giren talibin, vücudunun Hakk'ın vücudu, sıfatının Hakk'ın sıfatı, fiilinin Hakk'ın fiili olduğu gerçeğini keşfedip Hakk'ın vücuduyla, sıfatıyla, fiiliyle kendisinden tecelli edişiyle sığdırmış olur ki bu tevhit olup okumanın manasına erip okuduğuna ayna olmaktır. Bu tevhidî varlığında ispat edemeyen sadece yüzeysel bir bilgiyle taklit boyutunda gezinip okuduğunu zannetmektedir. Hu.

İşte Yunus sultanın ilk beyanı olan "*İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir*" sözü şimdi kendimizi bilmenin ne olduğunun ve "*Hepsinden iyice bir gönüle girmektir*" son beyanı ile tevhit edilince tamamlanmış ve gerçekte okumanın ne olduğu ispat edilmiş oldu. Sözlerimize, "*Yunus sultan bizlere dile getirmiş olduğu dizelerinde okumanın ilimle mümkün olduğunu ve gayenin kendimizden Hakk'ı bilmek olduğunu anlatmaktadır. Bu anlatımı kendini ve Hakk'ı bilmek olarak yapmakta olup kendim ve Hak ikileminin de ancak gönüle girmekle tevhit olacağını vurgulamaktadır. Kendimi Hakk'ın mekânı olan*

gönüle sokarsam kendimin Hakk'ın zahirligi olduğuna şahit olurum demektedir" diyerek başlamıştık. Okumak, kendimizi bilerek Hakk'ı bilmeye, okumayı manasıyla gerçekleştirip, "Oku" emrini işiten Allah'ın kendisine seçtiği bizlerin, kendimizi manasıyla okuyup tevhit eri olmamızdır.

Aşk u niyazlarımla.

Dembir: Eyvallah efendim gönlünüze sağlık.

**Ger vuslata irdin ise bu dert ile firak nedir
Dostu yakın gördün ise bu baktığın ırak nedir**

**Vuslat eri olan kişi gerek varlıktan mahv ola
İş bu yola girmeklige bir görelim arak nedir**

**Vuslat eri oldun ise göz hicabın bildin ise
Dostu ayan gördün ise bu varlığı bırak nedir**

**İlim hod göz hicabıdır dünya ahret hesabıdır
Kitab hod Aşk kitabıdır bu okunan varak nedir**

**Zinhar gözünü aç gör nefis tuzasını seçe gör
Dost mahfiline geçe gör andan yigrek turak nedir**

**Söylesin kim gözüm görür davayı manaya erer
Gündüz güneş şule verir gece yanan çerâk nedir**

**Yunus der eşkere nihan Hak doludur iki cihan
Gelsin beri dostu giden Hûr u Kusur Burak nedir**

SİZDEN GELENLER

Bir ulu hecedir Aşk!

Öyle bir hece ki; insanın tüm yaşamını, duygularını, düşüncelerini, her aza ve uzvunu kendine döndüren ve okunması bir ömür süren uzun bir hecedir Aşk. Hayatımız boyunca karşılaşabileceğimiz en kıymetli eserdir Aşk. Hayatımızın içinde bir nefes dahi ayırmadan, yönümüzü ne tarafa çevirsek karşımızda olan, aydınlığıyla, baştan ayağa yaptığı devrimleriyle insanı esfelden alaya taşıyan kıymetli bir nesnedir Aşk. Yaşamımızın içinde kainata Allah'ın baktığı gibi bakmayı gerçekleştiren sanattır Aşk. İnsanın bu kainatta kendi hakikatine erebildiği lütf-u ihsan kitabıdır Aşk. Bunun içindir ki Yunus Can bizlere,

“İşitin ey yarenler, aşk bir güneşe benzer”

diyerek Aşka ulaşmamızı, Aşkı yar edinmemizi, Aşkı diyar edinmemizi, Aşkı okumamızı beyan etmektedir. Nitekim aşkın tohumundan nasiptar olanlar, misali toprağa dönüşecektir diyerek devam edecektir sözlerine. Toprak aşkın bayrağının dikildiği toprak olduğu için, artık Aşk yeşerecektir bağrından. Öyle ya; Aşka muhatap olan taşlığından döndürülecektir. İyi de taş nasıl olur da toprağa döner dersek bu da aşkın sırlarındandır. Aşkın nurlu ellerinde toprağa döndürülecektir taş.

Âşkın, işini marifetle işlemesini seyretmektir okumak.

İlahi aşkın bize yüz gösterişiyle Hak katından indirilen Kur'an'ın ilk emri “OKU!” olup, akabinde bütün ayetler ard arda inzal olmuştur. Allah'ın kendini anlattığı Kur'an ancak “Oku” emrine icabet ettikten sonra sırrını aşıkaredecektir. Sırrı neyin ve nasıl okunacağıdır. Okunacak olarak bizi göstermesi ve “Yaradan Rabbinin adıyla oku” diyerek kendimizi nasıl okumamız gerektiğini de beyan etmiştir.

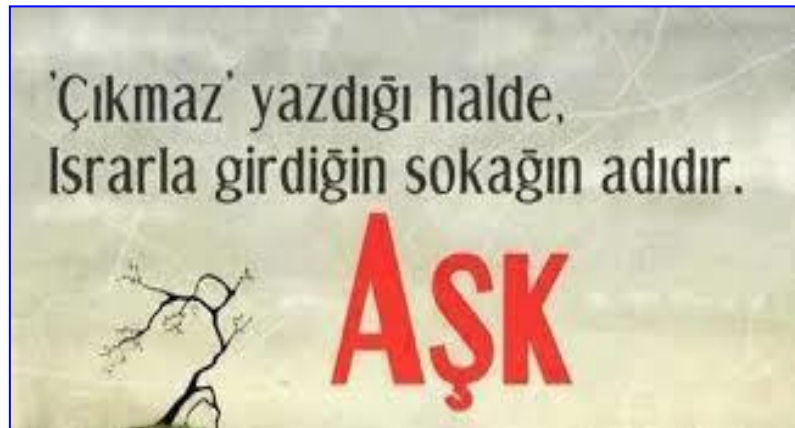
Fail olarak nefisini değil Rabbini oku!

Mevsuf olarak nefisini değil Rabbini oku!

Mevcut olarak nefisini değil Rabbini oku!

diyerek bize gerçeği göstermiştir. İşte şimdi fail, mevsuf ve mevcut anlamlarını Rabbimizle zikrederek kendimize baktığımızda, aslında hiçbir zaman Hakk'ın karşısında ikincil bir varlık olarak var olmadığımızı, gerçekte O'nun birliğinin delili olarak var olduğumuza şahit oluruz.

Okumak; kendini ve alemi aşkın imamlığında anlamlandırmak olarak karşımıza çıkar. Aşkın imamlığı ise gönüller sultanı Hz Muhammed Mustafa'yı hazırda bulup, huzuruna durup, el bağlayıp, secdeye kapanmakla mümkündür. Çünkü Yunus Can'ın güneş olarak zikrettiği alemi aydınlatan, gerçeği ayan gösteren, gerçeğe şahit kılan ancak Hz Muhammed Mustafa'dır.

Rabbim cümle ihvanı dini Mürşid-i Kamilimize, meydanımıza, erkanımıza, ilmimize, irfanımıza layık olanlardan, aşka ulaşip aşk ile kalanlardan eylesin. Aşk için aşk ile niyazımız baki olsun. Hu.

Ali-Nisa Yalvaç

Oku!

Bir mesleği icra etmenin yolu, o meslek sahibi USTAYA tabi olmak ile mümkündür. Çıracık olan kişinin ustaya olan teslimiyeti ne kadar ise mesleği öğrenmesi ve ustasını temsil etmesi de o ölçüdedir. Çırağın ustaya olan bağlılığı, ilgisi, alakası mesleği kusursuz öğrenmesinde önemli, değerli ve olmazsa olmaz kuraldır. Bilmediği bir mesleği öğrenmeye talib olan çıracık, ustasını izleyerek, gözlemleyerek, telkin olunanları uygulayarak öğrenir. Ustasının koyduğu tüm erkânı uygulayarak eğitilir. Çıracık işi ile yatıp kalkmaya, işinden başka meşgalesi olmamaya başlar.

Ustasının ahlak ve tabiatı, oturması, kalkması, yemesi, içmesi, konuşması, gülmesi çıracıkta görülmeye başlar. İş yerini süpürmekle başladığı yolculuktan hangi aletin ne için kullanıldığı, neyin ne zaman nerede daha etkili olduğu, kısaca işin inceliklerinin gösterildiği deme edilir. Çırağın gönülden bağı, teslimiyeti, azmi, cesareti, sadakati ustasının cazibesidir. Bilmeliyiz ki kabiliyetini ortaya çıkaran ve ona özgüveni sağlayan ustasının eseridir. Çıracıkın ustasına yakınlığı arttıkça çıracıktan usta görülür. Görmediği, bilmediği, anlamadığı yani; var olmadığı bir alanda var oldu. Usta, *“Temsil etme olgunluğuna erdin”* deyip giydirir usta önlüğünü çıracığa ve *“Şimdi benim gibi usta yetiştir.”* der kendi derdiyle dertlenen, sırrı ile sırlanan, ahlakı ile ahlaklanan çıracığa.

Sanatını ne kadar güzel icra ediyorsun, ne kadar dürüst, ne kadar güvenilir bir ustasın! Bize işin, ahvalin hakkında birşeyler söyler misin? diye sorsak, hiçliğini ve haddini bilen bu çıracık, *“Ben bu alanda var değildim. Bende gördüğünüz tüm güzellikler, beni yetiştiren, eğiten, öğreten, bilmediklerimi bildiren, yediren, içiren, doyuran bu sanatın tüm inceliklerini ikram eden ustama aittir. Ben ancak bir merak ile gelmiştim, bu alana olan istidadımı görüp kendine çeken ustamdır. Bu bir haldir, yaşantıdır.”* diyecektir.

Çırağın, emeği üzerinde olanın adı ile okuması, Ustasının sanatını icra etmesi, yaşantısını yaşamasıdır. Varlığının, ustasının varlığı ile kaplanmasıdır, aynı usul ile çıracıklarını kemale erdirmenin hizmetinde olmasıdır. Alak suresi ilk beş ayet,

1-Yaratan Rabbinin adıyla oku.

2-O, insanı bir alekadan yarattı.

3-Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir.

4-O Rab ki kalem ile öğretti.

5-İnsana bilmediği şeyleri öğretti.

olarak beyan edilen Hak kelamıdır. Bizi Hak yolda tutan, koruyan, kollayan, yediren, içiren, doyuran, tüm ihtiyaçlarımızı karşılayan ve gaflete düşmemize engel olan zikri lutf eden RABB'imize Hamd olsun. İhsanı ile insan kılan, Keremi ile yücelten, Lutfu ile marifet nurunu bahşeden Rabbimize Hamd olsun. İmanını imanımız kılan Rabbimize Hamd olsun.

Oku, davettir. Kendindeki hakikate tüm insanlığı davet et. Nurundan nişanı olanlar nuruna pervaneler

gibi uçsun. Nurunun etraflarında tavaf eyleyip, Nura gark olsun. Musa ve İsa kavimlerine (tenzih-teşbih) Muhammedin okuması ise tüm insanlığa oldu.(tevhid) İlk yaratılan Habibin nuru Ademe ruh oldu. Nur-u zikrullah, Nur-u Muhammed, Maya-yı Muhammed diye tarif olunan bu zikir, Kamil mürşide ikrar verdiğimin delilidir. (Onların elinin üstünde bizim elimiz vardır) Nerede olduğunu bilemediğim, ötelerde, gökyüzünde bir yerlerde vehmettiğim Allah, bulunduğum anda, yaşamın içerisinde tarif olundu.

Zikre hizmetim, gayretim ve gözlemim, tarifimin açılmasına vesile oldu. Allah neyle, nasıl zikrediyor? Anlamakta zorluk ve sıkıntı çektim. Her şeyin dürülü olduğu bu maya (aşk) açılmaya, filizlenmeye başladı. Fiilimin faili Allah, sıfatımın mevsufu Allah, Vücudumun mevcudu Allah olduğu idrakiyle (Bugün mülk kimin? Soran cevap verir: Ene vahid-i kahhar olanındır. Her şey yok ulucudur, Ancak Rabbin zati baki kalıcıdır.) Oku! emrinin ilk tecellisi yaşanır. Kendi hüviyetinde kendisine şahit olarak... Zikri ıspat oldu. (Şehid Allahu enne hu la ilahe illa hüve...)|

Talibin, salikin, arifin "Oku" emrine muhataplığı boyutu (mertebe) ciheti ile ayrıdır. Birine kuyuları tut diyen, diğerine dağı tut diyen, bir diğerine hendek kaz diyen aynıdır. Bu emirlere uyanlar emire uyma yönü ile aynı, icra yönü ile ayrıdır. Şu halde diyebiliriz ki okumak, biz olma şuuru, kırklar cemi, birlik demi (Tevhid) Emr-i ilahiye uymak; Ruh olmak ile mümkündür.

*Mayası kim Muhammeddir kişinin
Faili mutlaktır cümle işinin
Manada üçü altında beşinin
Nakş etti cihana kudret eliyle*

*Varımı dağıttı eyledi viran
Fenayı zata ulaşınca heman
Cümle mevcudatı aşk ile Kur'an
Okuttu cihanı vahdet diliyle*

*Bir cemal idi cümle halkı cemde
Nefayı sırla haşır olunan yerde
Neşr etti kendin kalmadı hiç perde
Göründü cihanda zülün teliyle*

*Halil İbrahim aşkıyla yanalı
Şeş cihette cemaline kanalı
Bilinmekliğin muradı olalı
Geldi cihana Muhammed Ali'yle*

A'la suresi 6.ayette Mevla şöyle buyurur,

Bundan böyle sana Cebrailin öğreteceği üzere Kur'an'ı okutacağız da unutmayacaksın.

Hikmet ve mana yüklü sonsuz harfi olan bu kainatı (İNSAN) okumak Ehl-i Hikmet olan İnsan-ı Kamil işidir. Mana sultanı Halil İbrahim Hazretleri,

İnsan olarak gelmekten maksat; Tahsil-i Kemal Seyr-i Cemal içindir...

buyurmuştur. Bizlerde Cebrailin öğrettiği Kur'an'a talibiz ki Cemal Cemale tahsil olunanın zevkindeyiz. İkrâm olunan bu zevk kendine ait olduğundan bizler ancak zayi etmemenin gayret, azim ve hizmetinde oluruz. Rabbin gayretimizi ziyade, hizmetimizi baki eylesin. Her oluş, hadise ve her bir doğa olayının hangi yasa ve kurallar ile okunacağını muhabbeti yapılmakta olup, Sünnetullaha uygun yaşamının sırları bildirilmektedir. Kainatın kurallarını koyan Kudretullah suyun kaynama ve donma derecelerini belirlemiştir.

(İla ahir. Sonsuz hikmetle tayin olunan nizam, ahenk ve türlü düzenler...) Alemde mevcut olan her ne var ise onu olduğu gibi kabul etmek gerekir, Halil İbrahim Hazretleri, “İstisnasız her zerreye secdesi olmayanın Hakk'a secdesi olamaz.” buyurmuştur. Demekki okumak her bir zerreyi Hak etmektir. Resulullah'a sorarlar,

- Cennetlik olup olmadığımızı bilirmiyiz.”
- Evet biliriz
- Nasıl? Ya Resullallah.
- Etrafına bak gördüklerini söyle.(oku)
- Ev, hurma ağacı, deve, kum tepesi, kervan v.s.
- Ey Ali sen söyle. (oku)
- Hak, Hak, Hak, Hak, Hakk YA RESULLALLAH...

Okumak;

*Allah için çıktığın yolculukta Allah ile olmaktır.

*Kendine muhatap olmayı ikram (KEREM SAHİBİ) eden yüce kudret karşısında aczimizi ve haddimizi bilmektir.

*Hakk'ı batıldan ayıran irfan ile ziynetlenmektir.

*Zatın sığara muhabbeti, aşkı hem vuslat meyvesi olan fiiline şahit olmaktır

*Ezberleri aşmak, kalıpları kırmak, gözlemlmek, ibret ve hikmetle bakmak, masafe almak sezinlemek, anmak, yakın olmak, tecrübe kazanmak, sevip-sevilmek, yaptığın işin en iyisini yapmak görmek için bakmak, bulmak için arayıp-bulduğun için aramaya devam etmek, anladığını yaşamak zikretmek, fikretmek, şükretmek

*Telkin olunanı uygulamak, yaşamının merkezine koymaktır

*Nefsinde Rabbine şahit olmaktır

*Davete icabet etmektir

*Emr-i İlahiye uymaktır

Okumak yaşamın kendisidir. Mahluka ait görüş, huy ve tabiatı terkedip, İnsana ait vasıfları oluşturmaktır. Mahluk gözü ile bakma mahluk görürsün, Halik gözü ile bak semme vechullah andadır.

Gökden inen dört kitâbı günde bin kez okur isen

Erenlere münkirisen dîdâr ırak senden yana

Miskîn Yûnus erenlere tekebbür olma toprak ol

Toprakda biter küllîsi gülistânı toprak bana

Allah elçileri; Nebileri, Resulleri, Velileri, Kamilleri, Allah'a davet ile LA İLAHE İLLALLAH sırr-ı hakikisini beyan için vazifelendirildiler. Son Nebisi Muhammed; “KUL” luğunu ve RİSALET-İ TEVHİD etti.

Bizi Hak yolda tutan, koruyan, kollayan, yediren, içiren, doyuran, tüm ihtiyaçlarımızı karşılayan ve gaflete düşmemize engel olan zikri lutf eden RABB'imize Hamd olsun. İhsanı ile İnsan kılan, Keremi ile yücelten, Lutfu ile marifet nurunu bahşeden Rabbimize Hamd olsun. İmanını imanımız kılan Rabbimize Hamd olsun. Efendimizin himmeti cümlemizin üzerinde daim, kaim olsun.

Aşk u niyazlarımla
Mahmut Beydüz

**Gezme avare bakma ađ yâre
Bul derde çare aşk ateşinde**

**Bakma sol sağa olma sen karga
Ver zevk dimağa aşk ateşinde**

**Bil işin fendin bilesin kendin
Gör ol Hu bendin aşk ateşinde**

**Bakma uzađa düşme tuzađa
Dal gülşen bağa aşk ateşinde**

**Sanma sen gayrı Hak senden ayrı
Bul bu esrarı aşk ateşinde**

**Âşıkсан candan korkma sen nardan
Yan çık evhamdan aşk ateşinde**

**İstersen yarı kaldır hicabı
Seyret cananı aşk ateşinde**

**Oku akait, anla fevaid
Bul sen hakayık aşk ateşinde**

**Fehmi kıy cana gir bu meydana
Yan ol pervane aşk ateşinde**

**Aç gözün dildare bak ref oldu veçhinden nikap
Zulmeti sürdü çıkardı ara yerden afitap**

**Şol “sekahum rabbuhum” hamrın lebinden içegör
Katresin nuş eyleyen uşşak ebed görmez azap**

**Otuz iki harfi bildin dört kitabın aslıdır
Safha-i veçhinde yazılmış kamu bi-irtiyap**

**Mekteb-i irfana gir oku bu ilmin aslını
Gör ki nice derç olupdur bu ilimde dört kitap**

**Her ne okursan çün otuz ikiden taşra değil
Yüzünün metnini şerh eder okunan fasl u bap**

**Her ne söz kim söylenir âlemde Türki ya Arap
Tutu kulağın kim sanadır cümle dillerden hitap**

**Her ne kim görür gözün andan cemal-i yâre bak
Çün ki gitti ey Niyazi kalmadı asla hicap**

Mısri Niyazi Hz İrfan Sofraları

On Beşinci Sofra

Bismillahirrahmanirrahim.

Abdullah İbni Mesut'un şöyle dediği rivayet edilir,

“Resulullah bir çizgi çizdi ve bize, “Bu Allah’ın yoludur” dedi. Sonra sağında ve solunda bir takım çizgiler çizdi ve dedi ki “Bunlar da yollarıdır. Bu yolların her birinde bir şeytan oturmuş Kendisine davet eder.” Ve okudu, “İşte benim doğru yolun budur. Ona tabi olun. Muhakkak sizin sayınız çeşitlidir” Kiminiz ilim ve amel ile say eder, Cennet’e gider. Kiminiz cehalet ve nefis arzusuyla zulmete koşar da cehenneme gider. Bakara suresi 148 ayette bu husus,

Herkesin uyduğu bir ciheti vardır. Hayır işlerine koşunuz. Nerede olursanız Allah hepinizi toplu olarak bir araya getirecektir.”

Bil ki insanın sa'yının çeşitli oluşu, insanların dört merhalede bulunuşlarından dolayıdır. Bu dört tavır ile hayvanlar âlemini, yırtıcılar âlemini, şeytanlar âlemini ve melekler âlemini ifade etmek istiyorum. Her âlemin mahiyeti, insanı öteki âlemin aksi yöne iter.

Doğumdan hemen sonra insanın ilk âlemi başlar ki hayvanlar âlemidir. Bu âlem onu yemeğe, içmeye, helal ya da haram birleşmeye sevk eder. İnsan orada sebat eder, imana ve amele dönmezse dünya sevgisi ona galebe çalar, dünyadan her istediğini de pek tabii elde edemez, neticede yırtıcılar âlemine girer. Kibir, kin, haset, intikam, mukadderse katil ile vasıflandır ve o insanın sireti yırtıcı hayvanlara döner. Eğer bunda da imana ve amele dönmezse mevki hırsı galebe eder, muradına ancak hilelerle erişir ve sonun da devler ve şeytanlar âlemine girer. Hile, hud'a yalan, gıybet, koğuculuk ve iftira ile iblis gibi halk arasına fitneler düşürmek gibi huylarla vasıflandır. Orada kalırsa esfel-i safilin de kalmış ve insanların en sapkını olmuş olur.

Ama saadete ulaşır da melekler âlemine dönerse ki bu âlem zikir, tespih, tehlil ve istiğfar âlemidir; bütün insanlar ile iyi geçinir ve güzel ahlaklı olur ki güzel ahlak insanın kemalidir. Bununla ötekilerden üstün olur. Çünkü böyle insanlar oraya hayvanlar, yırtıcılar, dev ve şeytan âlemlerinden ilim ve amel ile yükselmişlerdir. Mücadele ederek oraya geçmişlerdir. Kur'an'ı Kerimin Fatır suresi 10 ayetinde,

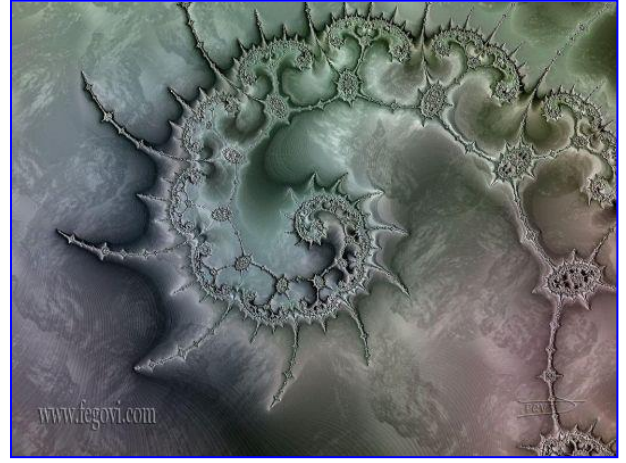

Güzel söz O'na çıkar, salih amel O'na yükselir.

Güzel söz O'na çıkar, salih amel O'na yükselir.

demektedir. İnsanlardan bazıları birinci mertebede, bazıları ikincide, bazıları üçüncüde ve bazıları da dördüncüdedir. Bazıları da merhaleden merhaleye seferini tamamladıktan sonra daimi olarak bir halden diğer hale geçmek üzere bulunurlar.

Şimdi bak ve gör, senin nefsin bu otlaklardan hangisinde otlamaktadır. Onu aşağılardan yukarıya döndürmek için yapılması gereken ki helak badirelerinde ilimler suyundan içmek ki salih amellerin neticeleridir, susuz kalmayasın. Eğer insan isen himmetini hayvanların, yırtıcıların ve iblisin gittiği yönden çevir. Allah'a koşman, yolların en yükseğinde olsun. Çünkü Allah'a giden yollar, mahlûkatın nefesleri sayısı kadar çoktur. Nefsi bilmeye çalışmak, insanı Allah'ı ve gayelerin en yükseği olan tevhit mertebelerini bilmeye götürür.

Bil ki güzel ahlak imandır, ameldir, ihlastır, zikirdir, ihsandır, tevazudur, öğüttür, tasavvufur, cömertliktir, mürüvvet etmedir, rızadır, sabırdır, Allah'ı sevmedir, Allah'tan korkmadır. Bunlar, ancak Âdem as'ın ilmi kendisinde zuhur eden insanlara vergidir. Bu ilim, esma ilmidir. Yani ledüni ilimdir ve ameli salihin neticesi olan veraset ilmidir. Çünkü Peygamber efendiniz şöyle buyurmuştur,

Her kim bildiği ile amel eder, Allah onu bilmediği şeylerin ilmine varis kılar.

Nasıl ki melekler de önce Âdeme itaat etmediler. Ancak Allah Teâlâ Âdeme esma ilmini ilham ettikten sonra ona secde ettiler ve hürmetle onu başlarının üstüne kaldırdılar. Ahlak-i Hamide de böyledir. Ancak Allah'ın veraset ilmini lütfettiği kimsede bulunur. Onlar bu ilmi arzu ederler, çünkü bu ilim Peygamberlerin ve velilerin ilmidir. İşitilmedi mi ki bizim Peygamberimiz okuma ilmiyle değil, veraset ilmiyle bir veliydi.

Ama iblise gelince, kimdeki cin, dev ve şeytanın sıfatları olan hile, hud'a yalan bühtan ile insanları azdırma huyları zuhur ederse bu sıfatların sahibi; Ahlak-ı Hamide meleklerinin itaat ettiği ikinci ilim erbabına icmalen ve tafsilen düşman olmakta devam eder. Bu sıfatlar onu beşeri sıfatların hükmüne düşürmek suretiyle mahvetmeye ramak kalır. Artık sen anla. Yani Âdem hilafetinde olan kimsenin halk ile muamelesinde halin icabına göre ahlak-ı hamide meleklerine kullanması ve daima kötü ahlak şeytanından kaçınması, ledüni ilim talibi bulanan melaikeyi irşat edip onları bu ilimde otlatması, mülhidlerden ve münkirlerden daima kaçınması gerekir.

MAKALE

RİSALE Fİ BEYAN-I SÜLÛK-İ ŞERİAT ve TARİKAT ve HAKİKAT

Bismillahirrahmanirrahim

Malum ola ki, sülûk-i Hak üç kısım üzeredir:

Birinci sülûk; şeriattır.

Şeriat saliki olan, kendisine ve âleme yani mevcudatın cümlesine bakıp, “Ben yokken var oldum” diye Allah’ın varlığını anlayıp, kendisinin ve cümlenin Allah’ın delili olduğunu fark etmelidir. Ve bu sülûka, tariki istidlâl yani kanıtlara bakarak sonuç çıkartma ve ilmî yakın derler. Şüphe ve şekden arınma değildir. Bundan ötürü bu sülûkta ümmet ayrılığa düştüler. Aklın delilleri ve bu akılla bakışıyla yetinip, nakledilen sözleri de zan zannedip, taklit ehli olanlardır. Zira akıl kâh hata ve kâh isabet eder. Amma nakledilen deliller hata etmez. Zira haber veren sadık kullar, hakikat gerçeklerini haber verir.

İkinci sülûk tarikattır.

Salık olana zikir telkin olunca halvet ve riyazat yani terki dünya ve nefis terbiyesi ile zikre hizmet ve zikredenle zikredilen birliğine erip, daima huzurda ola. Bu sülûk haldir, makam değildir. Zira vakıya mutabık değildir yani olmak yoktur. Keşf olmadıkça makam olmaz. Allah’ta olmak Allah’la olmaya geçiştir. Bu sülûkta olan yine noksandır. Ve bu sülûk gayet güçtür.

Üçüncü sülûk; hakikattir.

Hakikat gayet saftır. Fakat mürşidini bulmak müşküldür. Şimdi, Hak Teâlâ’da dört tecelli vardır.

Birinci tecelli-i, tecelli-i zattır.

Bu tecellide isim ve resim yoktur. Ancak bizatihi kendisi tekliğiyle zahirdir. Bu tecelliye Ahadiyet ve Hakikat-i ilâhîye derler.

İkinci tecelli yani yaratılmışlık âlemi, tecelli-i sıfattır.

Hayat, kudret, iradet, ilim, semî, basar, kelam; bu sıfatları ile tecellidedir. Ve bu tecelliye tecelli-i vahdet ve Hakikati Muhammediye derler.

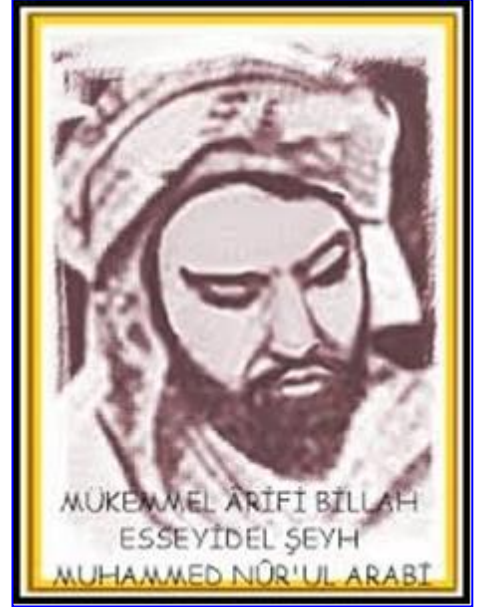

Üçüncü tecelli tecelli-i esmadır.

Mezkûr olan yani zikredilen sıfat görünürlükte zahir olursa, ona esma derler. Velhasıl zatullahın mazharı sıfat ve sıfatın mazharı esma ve esmanın mazharı ef’aldir. Ve bu tecelliye vahidiyet ve Hakikat-i İnsanîye derler.

Dördüncü tecelli tecelli-i ef’aldir.

Tecelli-i ef’al, çeşitlilik ve görünürlük zuhurudur. Yani surettir. Ve bu tecelliye Hakikat-i Şuhudiye-i suret ve Hakikat-i Âdemiyye derler. Ve rububiyet dahi derler. Cümle tecelliyat-ı erbaaya ulûhiyet derler.

Şimdi, Hak Teâlâ Rububiyet mertebesinde, dünya ve ahirette görünür ve bu görünmeyle seyredilir. Zira maddesiz görünürlük olmaz. Salik suretler âleminde yani kesrette Hakk'ın esması ve sıfatlarını müşahede ederse, aynel yakın derler. Gayrı bir tecelli beklenmez. Hakk'ın tecellisinden gayrı yoktur ki, bir başka tecelli gerçekleşsin. Bu makamda salik olan, Hakikat-i Muhammediye'ye bağlanıp Allah diye cümle sıfatlarıyla ismi celal zikreder. Beyan edilen, hakikatinin zat-ı Hakk olduğunu şahit olup bu gerçeğe bağlanıp Allah diye.

Buna Batını hakikati Muhammediye, zahiri tafsilatı Muhammediye olduğundan, Cem-i Muhammedî derler. Eğer, Hakikati Muhammediyeye tabi olunursa makamı cem tafsilatı Muhammediyeye tabi olursa hazretül cem derler. Ve eğer bir rabıtada hakikati Muhammediye hem tafsilatı Muhammediye ikisi cem olursa cemmül cem derler. Ve eğer hakikati ve tafsilatı birliğe yani aynılığa tabi olunursa ahadiyetül cem derler. Hakikat imanına ulaşılır ki gayri makam yoktur. Âlâ makam budur.

Salike vacibdir ki, bildirilene hizmetle tecellisine ermek ve zikri daimlik. Ta ki gizli sır olan hakikati Muhammediyeye ermiş olup tafsilatı Muhammediyede veya ümmet olan kulluğunu hak etsin. Şimdi, zikir, samimiyet, sadakat, teslimiyetle ve hizmetle nur-u Muhammedî varlıkta zahir olur. Bir an gayıp olmaz. Hal-i sülûkta hizmetkâr olan cemali yar için zahir ziynetine, yani beşeriyetten ve enâniyetten soyunup ve pak, temiz ruhu giyinip, o kisve ile cemali yâre ulaşmak lâzımdır.

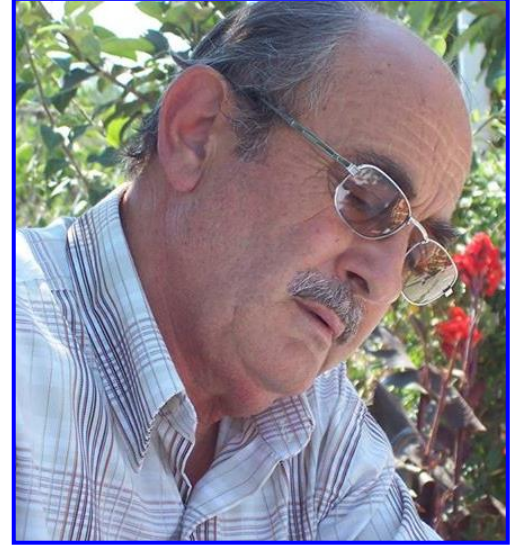
Allahümme zeyyne biziyeti taat'il mahbubi velatü hakarne bi muhalifeten nebiyyen ve alihi ve ehlibeyte emin ya muiynü velhamdülillahi Rabbil âlemin.

Halil İbrahim Baki Hazretleri

Cehaletin Üzerinde İman Yeşermez

*“Kâinatın da kitabullah olduğunu gören bir insan,
O ihtişam, o azamet, o güzellik karşısında
Ceketini ilikler, saygıyla kâinatın önünde eğilir.”*

Musa Rabbiyle bin bir kelam için tura giderken yolda bir sarhoşa rastlar. Serhoş Musa'ya *“Ya Musa rabbine sor bakalım benim cehennemdeki yerim neresidir?”* der. Musa *“Peki sorarım”* der ve oradan ayrılıp yoluna devam eder. Yolda bir zahide rastlar ömrünü ibadet ve taatla geçirmiş olan zahit kendisinden emin *“Ya Musa rabbine sorar mısın benim cennetteki yerim neresidir?”* der. Musa ona da olur dedikten sonra rabbinin katına varır ve bu iki kulunun niyazlarını iletir. Allah *“Rabbimin çok işi vardı cevaplayamadı de onlara, ne iş yapıyordu diye soracaklar o zaman da, dünyayı iğnenin deliğinden geçiriyordu dersin”* demiş. Musa rabbinin huzurundan dönerken zahit kula rastlamış. Kul merak içinde cevabı bekliyor. Musa'ya sordun mu demiş. Musa *“Sordum ama cevaplayamadı çok işi vardı dünyayı iğnenin deliğinden geçiriyordu”* demiş. Zahit *“Koskoca dünya küçük küçük iğnenin deliğinden geçer mi hiç canım”* demiş. Sarhoşsa *“Allah'a güçlük mü var o kurban olduğum Allah her şeye kadirdir”* demiş.

Allah'a tevekkül, teslimiyet, Allah'a güven imanın olmazsa olmazlarındandır. *“Söyle o zahide cehennemdeki yeri, söyle o ser hoşa da cennetdeki yeri”* demiş Allah.

Tek bir sözle gece gündüz yaptığın ibadet yalan olup gidebilir. İşte imanın temelinde ilim yoksa o iman bir dakikada cehenneme sokuverir insanı. Bu nedenle tevekkül, teslimiyet, rıza samimiyet ki ona ihlâs denir, iman yolunda bulunanların olmazsa olmazlarıdır.

Ten cana muhtaç can da canana muhtaçtır. Teni diri tutan can, canı diri tutan canandır. Tene bağımlı bir yaşamdan canana bağımlı bir yaşama geçebilenlerdir evliyalar. *“Tende canım canda cananımdır Allah Hu diyen”* derken Hz Niyazi bunu kastetmiştir. Can her zerrede var. Teni diri tutan eşeği, atı, kediyi diri tutan da can... Ama canan her yerde oluşmamış o farklıdır.

Yasin suresi insanı tarif ediyor. Kur'an *“Ey İnsan”* diyor ama hangi insana hitap ediyor bunu bilmek lazım. O canı canan yolunda canana ulaştırandır asıl insan. Meydanlar, sülük ü tevhit, ilim, irfanîyet bizi o canana götürmek için vardır. Can cananı talep etmedikçe, can canan yolunu bulmadıkça ömrü ten pazarında tükenir gider. Yaşamı yiyip içmek sanan eşekten, attan, kediden ne farkı kalır. Dervişan, aşıkân o canı canana ulaştırırlardır. Ne mutlu o cana ki canan zevkini oluştura. Canı canana kurban etmeli. Buradaki kurban etmek kurbiyyetten gelir yani ona vasıl etmek, yakın etmek demektir. Dervişlik, âşıklık,

Hak yollarında bulunmak ilahi bir lütuftur. Bu Allah'ın lütfu ihsanını iyi değerlendirmek gerekir. Oyun oynanacak, hafife alınacak, yedek stepne haline getirilecek boyut değildir burası.

İnsanların çoğunluğu Allah'a imana yedek stepne diye bakar. İşin içinden çıkamadığı, zorda darda kaldığı, kendi lastiği patladığı zaman onu takar, o zaman Allah der. Allah'ı yedek stepne yapmışlardır ama haberleri yoktur. Ama Hz Yunus *“Yoklukta da varlıkta da istediğim sensin benim”* diyor.

İmanî konular hafife alınacak ayağa indirilecek konular değildir, çok yüce konulardır bunlar. Bu yöne hizmetin senin oraya ne kadar değer verdiğine bağlı. Herkesin değer anlayışı farklıdır. Birisi için çok değerli olan bir şey bir diğeri için değerli olmayabilir. Bu ilimleri ifade ederken Hz Niyazi “*Ben veli ilminin deli divanesiyim*” diyor. O ilmin deli divanesi olacak kadar âşık olmak lazım. Âşık olmayan olsa da olur olmasa da olur der. Kaybedilen yüzük gümüş olursa farklı, pırlanta olursa farklı aranır. Kaybettiğin senin için ne kadar değerliyse ona göre, o tarzda ararsın. Allah’ı arayışta böyledir. Allah senin için ne kadar değerliyse o kadar ararsın. Gümüş yüzüğü aradığın gibi arıyorsan bulsam da olur bulmasam da olur dersin. Ama bir âşık, bir sevdalı için sor bakalım maşuku ne kadar değerli.

O büyük insan, yobazlığa, mollalığa, gericiliğe son veren o çok değerli insan Atatürk “*En hakiki mürşit ilimdir*” demiş. Mürşit denilen bir şahıs değil, ilim ve irfanıyettir. Kişi o ilmin sana açılmasında bir vesiledir. Salık mürşidinden tahsil ettiği ilimle seyri sülûkünde aradığını bulacak. Canı canana vasil edecek. Mürşit kapısı ilim kapısıdır. Cenabı Resulullah da ilim kapısıdır. Hz Ali de ilim kapısıdır. Temelde ilim yoksa karanlık ve cehalet vardır. Cehaletin üzerinde de iman yeşermez. Allah resulü “*İlim Çin’de de olsa arayıp bulun*” demiş. En uç noktayı göstermiş. Neden? Bu kadar zahmetli olsa da, zor olsa da gidip onu tahsil edin demek istemiş.

Melamilik ilim, irfan üzerine oturmuş bir ocaktır. Hiçbir zaman şekilciliğe, kalıpcılığa, surete itibar etmeyen bir kültür ocağıdır. Ne takke, ne cüppe, ne de sakala itibar edilir. Bu nedenle Melami’yi anlamak biraz güçtür. Çünkü Melamiler her türlü şekil perestliğe, tutuculuğa, yobazlığa karşı gelmişlerdir. Çünkü İslamiyet’in özüne indiğimiz zaman görürüz ki şekilciliği, putperestliği, tabuları, adet ve gelenekleri yıkmak için gelmiştir. Görevi budur İslamiyet’in ama bu gün özünden kopmuş, uzaklaşmış, adetleri, gelenekleri din haline getirmiş, cehaletin hâkim olduğu ve adı İslam’mış imanmış gibi takdim edilen bir yozlaşma dönemine girmiştir. Bu şartlarda Kur’an’ın dini ve o dinin imanı nasıl oluşur. Cenabı Resulullah’ın getirdiği din, iman bu mu? Hâşâ. Çok değerli bir şey cahilin elinde değersiz hale düşüverir. Takdim ederken de o en değerliyi değersiz olarak takdim başlar. İşte İslam dini buymuş dedirtir. Her türlü yeniliğe, modernleşmeye, bilime açık olan o din tam tersi uygulamalar içerisinde gelişmeye, modernleşmeye kapalı olarak lanse edilir.

Cenabı Resulullah’ın vakti saadetinde bir yağ kandili hediye gelir ve mescide takılır. Aynı görüşteki iki grup Hıristiyan icadı mescide asılır mı asılmaz mı diye tartışmaya başlamış. Resulullah kızı Fatma’tül Zehra’nın evinden tartışmayı duyar ve mescide girer. “*Ne oluyor*” diye sorar. Karşı olan gurup “*Ey Allah’ın resulü bizim ibadet hanemize bir Hıristiyan icadı olan yağ lambası asılır mı?*” diye sorarlar. “*Ne zararı var?*” der Allah resulü. İnsanlığa hizmet eden bir şeyi kimin icat ettiğinin ne önemi var. İnanıp inanmaması onun Allah’la arasında. İşte böyle bir toplumu modernize etmek, bilgilendirmek kolay değil.

Medine’de bir tane okuryazar yoktu o dönemde. Bütün okuryazarlar ticaret merkezi olduğu için Mekke’deydi. Bedir savaşında esir düşen Mekkelilere on kişiye okuma yazma öğretmeleri halinde serbest kalacaklarını söyledi. Ve öyle de yapıldı. İslam peygamberinin okumaya, yazmaya, bilime verdiği değer bu. Neden bu kadar önem verdi? Çünkü bilimin olmadığı yerde cehalet hâkimdir.

Cehaletin hâkim olduğu yerde hangi imandan söz edilebilir. İlimsiz hiçbir şey olamaz. Bilimin ışık tutmadığı bir yolda asla yürünmez.

Eşyanın zahirini keşfetmek için bilim lazımdır. Dağlardaki madenleri keşfetmek için o alandaki ilme hizmet edip önce o ilmi kendinde oluşturacaksın. İlmi kendinde oluşturamazsan keşifte yapamazsın. Bu sebeple Kur'an önce "İlme Yakın" diyor. Uzayı keşfetmek için uzay bilimi, madenleri keşfetmek için maden bilimi lazım. Allah'ı da keşif için bilim lazım. Hangi bilgiyle, ilimle Allah keşfedilir, tanınır, yakın olunur? Onunda bir ilmi var. Bu ilim bir kenara bırakılarak tespihlerle, yatıp kalkmalarla Allah aranmaz, aransa da bulunmaz. Kırmayan, dökmeyen, yıkmayan melek haline dönüşülür. Ama meleğin bir hududu var o hududun üstüne çıkamaz. Ama bilim adamının çıkamayacağı boyut yoktur.

Hız Niyazi de bu hususa değinerek "Bekle maarif kapısını yüz göstere irfan sana" diyor. Maarif ilim, irfaniyet kapısı demektir. İrfaniyet her yerde bulunmaz, pazarı çok sınırlıdır. Zahir âlim her yerde bulunur ama tasavvuf âlimi her yerde bulunmaz. İlmin de bir üst boyuttur irfaniyet, akademik boyuttur. Allah resulü "Men arefe" yani arif olan diyor. Nefsine nasıl arif olunur? Tabii ki irfaniyetle.

İmamı azam Ebu Hanife Hz peygamber evlatlarından Caferi Sadık Hz'lerinin ikamet ettiği köye geliyor. Halk şöyle soruyor "Sen koskoca şeyhülislamsın, arırsın o köylüde ne buldun?" Söyleyeyim ne bulduğumu der Ebu Hanife Hz'leri "Ben Allah'ın ilmini biliyorum, O Allah'ı biliyor" der. Verdiği cevap çok enteresan fakat doğru söylüyor.

Nasıl herkes bilim adamı olamazsa herkes de tasavvufu meşk edemez, özel bir istidat gerektirir. Bu sebeple dervişanın içinde algılama ve kavrama farklı farklı seyreder. Tasavvuf kavraması basit bir konu olmadığı için bu alanda irfan sahibi az çıkmıştır.

Bir tarikte tespihini çek, namazını kıl, iyi de bir insan ol ki cenneti hak edesin. Allah seni cennetine koysun oradan da cemalini izhar edecek denir. Melamiliğin dışında hemen hemen zahir bütün tarikatlarda temel bunun üzerine oturmuştur. Pek nadirdir orayı aşabilen. Melamiler bu gün fırsat eldeyken o canı canana kavuşturma ilmini tahsil edenlerdir. Hiçbir şeyi zorla oluşturamazsın, bu bir arz ve talep meselesidir. Şeriatta ve tarikatta cehennem, zebaniler ve kabir azabı korkuları ile ibadet ettirirsin. Ama bu sistem Allah'a kavuşma sistemi değildir. Tasavvuf meydanları bilim yolu olduğu için orada korku salınmaz. Bilimin olmadığı yerde korku salınır. Hiçbir bilim adamı korkarak ilim tahsil etmemiştir. Merak sardığı alanda ilim tahsil etmiş araştırmacı olmuştur. Burada korku salınmaz ama aranılan bazı vasıflar vardır. Canın canana talip olması ve artık canansız olmaz demesi gerekir. Talip olana canı canana ulaştıracak ilim, irfaniyet, sülük ü tevhit bildirilir.

Canın canana olan aşkı ve muhabbetini oluşturmak isteyene korku salınmaz. Onun cehennem korkusuna ihtiyacı yoktur. Ona muhabbet edip ışık tutmak, yolunu açıp biran önce canana kavuşmanın erdemliliğini sunmak gerekir. Ama bu alandaki ilmi irfaniyeti alıp kendi çıkar ve menfaatinde kullanmamak kaydı şartı ile. Bu alandaki ilmi kendi çıkarlarında kullanmak; doktorun neşteri alıp öküze kesmesine benzer.

Âşıklık yolu farklı bir yoldur. Canın cananı arzulaması sıradan bir talep değildir. Aşığın maşukunu talebi, kavuşma isteği, iştiyakı vardır bu yolda. Burada aşığın neyle ve neden korkutacaksınız?

Onu, maşukuna ulaştırarak ilim ve irfanîyet verilir. Önemli olan o ilmi alıp değerlendirebilmektir. Kimileri o ilmi alır ama değerlendiremez. Tahsil ettiği ilmi yaşamına sokamayan o ilmin hamallığını yapar ancak. Yaşantılarının avamdan farkı yoktur ama o ilmi de taşırlar. Canın canana talebi, aşkı niyazı, iştiyakı ne kadar yoğunlaşmışsa o can canana o kadar kolay, o kadar tez ulaşır. Engelleri rahat aşar. Ama henüz yoğunlaşmamışsa, talebi daha sallantıdaysa önüne çıkacak en ufak bir engelde geri döner.

Beşeri yaşam beş duyu ile algılanır. Beşeri yaşamın algılandığı duyularla mana yaşamı algılanmaz. Kur'an'da *"Biz iki denizi salıverdük sularını birbirine karıştırmadık"* deniyor. Bu iki su beşeri yaşam ve manevi yaşamdır. Beşeri yaşam görme, işitme, koklama, dokunma ve tat alma duyularıyla algılanır. Örneğin tat alma duyusu devre dışıysa dünyanın en leziz yemeğini de yesen saman gibi gelir. Görme duyusu devre dışıysa kapkaranlıktır her yer bir şey göremezsin. Bu beş duyu yaşamın içindedir her an. Beşeriyeti gören göz aynı zamanda manayı da göremez.

Peki, mana hangi duyularla algılanacak? Mananın da duyulara ihtiyacı olduğuna göre orada da beş duyu oluşması lazımdır. Mesela mananın tat alma duyusu bir insanda oluşmadıysa, manevi sohbetlerden haz ve tat alamıyorsa meydanlardan uzak kalır.

Kur'an *"Biz her şeyi çift yarattık"* diyor. İşte beşeriyetin tat alma duyusu, mananın tat alma duyusu. Zahirdeki beş duyuyu hazır bulduk. Zamanı gelince meydana çıktı. Ama manadaki beş duyu hazırda değil. Bir gayret, hizmet, uğraşı sonucunda oluşur. Zahirdeki beş duyu hemen hemen her canlıda vardır, eşekte, atta, kedide. Ama manadaki o beş duyu herkeste değil kim oluşturabiliyorsa onda mevcuttur.

Üniversitede bir branş seçiliyor, hizmet veriliyor ve o ilmin sende oluşturduğu bir görüş, işitiş, konuşma ve anlayış hasıl oluyor. Bir şeyin ilmini tahsil ederken o ilmin karşısında bir varlık vardır. Mesela madenler ilmini tahsil ediyorsun. O ilmin meydana çıkartacağı, ispat edeceği maden mevcut. İnsana gayipta bir şey aratmıyor, var olanı aşikâr ediyor. Deniz bilimini tahsil ettikçe denizin dilinden anlamaya başlıyorsun. Denizin ne anlama geldiğini anlamaya, özelliklerini tanımaya başlıyorsun. O ilim insana denize nasıl muhabbet edileceğini gösteriyor. Peki ya Allah'ın ilmini tahsil etmek başka türlü mü? Hayır değil. O ilim sende o alana ait tat alma, görme, muhabbet ve aşkı oluşturacak. İlimin görevi buraya kadar bundan sonrası aşığa kalıyor. Ama kişinin amacı yalnız ilim öğrenmekse o ilim onu hiçbir yete götürmez. İşte o ilmi tahsilde bir bilimin ışığında bir araştırma başlar. İlim kişiyi aradığıyla buluşturmak içindir.

Kişinin bir meydanın derdiyle dertlenmeye başlaması lazım. Bir amaç bir gaye insanları zahirde hizmete sevk ediyor. Çocuğumu okutayım, ailemi kimseye muhtaç etmeyeyim diye para kazanıyorsun. Yaşam zahir batın amaçlar ve gayeler sistemi üzerine kurulmuştur. Hüda insanları birbirine bağımlı kılmış. Tek

başına tüm ihtiyacını gideremezsin. Ayağındaki bir çorap için tarla lazım pamuk ekeceksin, çır çır lazım ipliğe dönüştüreceksin, dokuyacaksın. Ayağına bir çorap giyebilmek için dünya lazım. Ömür yetmez. Ama öyle bir sistem kurulmuş ki herkes birbirine muhtaç, herkes birbirine hizmette.

Bugün İslami şeriatla bütün ibadetler amaç haline dönüşmüştür. İslamiyet, bırakın yerinde saymayı geri gitmeye başlamıştır. Çünkü araçları amaç haline dönüştürürsen gerçek amaçtan sapmış olursun. İbadetin de hiçbir anlamı kalmaz Allah katında.

Allah katında ibadetin bir anlamı olabilmesi için kişinin o araçla Allah'ı tanımış, bilmiş olması lazım. Resulullah *"Faydasız ilimden Allah'a sığınırım"* demiş. Faydasız ilimden kasıt nedir? Bana hakkı, hakikati ve gerçeği göstermeyen ilim. Beni Allah'tan uzak kılan, beni özümden ayıran, beni gaflet, delalet ve karanlıklara salan ilimden Allah'a sığınırım. Yobazlar tıbbı, feni, biyolojiyi vb. faydasız ilim olarak adlandırır. Emin olun ki bütün ilimler Allah'ın ilmidir. Bugün uzayla uğraşan ilim Allah'ın ilmi değil mi? Uzay, deniz, madenler, dağlar bunların hepsi Allah'ın ayetleridir. Kur'an buna sünnetullah diyor. Bu ilimlerle uğraşan da Allah'ın ayetlerinin sırrını çözmeye çalışıyor. Bilsin veya bilmesin. Bu sırlar çözülecek çünkü kâinat kitabullahtır, okunulacak bir kitaptır. Kitaba bir şey yazılır sayfaları boş olmaz. Kâinata da sırrullah yazılmıştır. Allah bilim yoluyla kendi sırrını keşfettirecek. Ama o uzayın sırrını keşfettiğini sanacak. Onun için *"Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?"* denilmiştir.

O bilim adamı uzayın derinliklerine girdiği zaman bir bakacak ki karşısında Allah. *"Lebbeyk, geldim kulum ne istiyorsun?"* Ama eğer imanla beraber o araştırmayı yapıyorsa tabii. İmanı bir kenara bırakarak yapıyorsa araştırmasını Mars'ı, Jüpiter'i bulacak. İmanın eşliğinde yapılan o uzay araştırması hem uzayı hem de Allah'ı keşfettirir. Aksi mümkün değildir. Çünkü varlığı tanzim eden, programlayan sistem böyle çalışıyor. Madde ve mana insanda buluşursa insan nurlanır, aydınlanır. Pozitif ve negatif kabloların birisini devre dışı bıraktığın zaman kapkaranlık olur. Ne mana maddesiz ne de madde manasız olur. İkisini bir bütün ele almak gerekir.

Kur'an kâinatın bir kitabullah olduğunu ve her zerrenin ayet mesafesinde olduğunu beyan ediyor. O halde ak kâğıda kara yazılmış olan o Kur'an'a gösterilen o hürmet ve saygı kâinata neden gösterilmiyor? Kâinatın da kitabullah olduğunu gören bir insan o ihtişam, o azamet, o güzellik karşısında ceketini ilikler saygıyla kâinatın önünde eğilir. Ama o şuur, o bilinç oluşmadıysa, kör ve sağır dolaşıyorsa bu âlemde hikmetlerin üzerine basar geçer. İşte o alanda o beş duyu oluşmaya başladığı zaman hissetmeler başlar. Hissi kablolu vuku.

Neydi İbrahim Ethem Hazretlerine Belh şehrinin hükümdarlığını bıraktıran? Neydi! Gözü padişahlık sultanlık görmedi. Padişahlık elbisesini rastladığı bir çobana giydirdi ve onun elbiselerini de kendisi giydi. Gemide onu tanıyan birisiyle karşılaştı *"Ya İbrahim Ethem, bir dervişlik uğruna hükümdarlığını terk ettin, değdi mi! Bak şu haline perişansın, yırtık pırtık üstün başın."* Nasıl anlatsın deyip değmediğini avama. *"Deyip değmediğini sen gör"* dedi adama ve yüzüğünü çıkartıp denize attı. *"Ey mahiler getirin yüzüğü"* binlerce balık İbrahim Ethem'in yüzüğünü getirdi. *"Rabbim bana kâinatı musahhar kıldı bundan büyük sultanlık mı olur? Gönüller sultanı... Halkın sultanı olmak başka, Hakk'ın sultanı olmak başka şey"*

İstanbul'un fethinde Akşemsettin Hz'nin atının ayağından Fatih Sultan Mehmet'in kaftanına çamur sıçradı. Çamuru hemen silmeye çalıştılar. *"Bırakın!"* dedi Fatih.

"Böyle bir Allah dostunun atının ayağından sıçrayan çamur bizim kaftanımıza isabet etti, bundan büyük nimet mi olur? Beni bu çamurlu kaftanıyla defnedin, ola ki Hak rahmet eder" İstanbul'a girdiklerinde yerli halk *"Sultan kim, sultan kim?"* diye bağırıyor. Akşemsettin Hz'ni, Efendisini gösterdi Fatih, benim demedi! Ama meydanlarda dört kelime öğrenen sultan benim diye bağırmaya başlıyor. Kendisini ululaştırıyor. Oysaki HİÇ olmak için bir meydana gelmişti, HEP oldu.

Çoğunluk aldığı ilimle hayalindeki var etmeye çalışıyor. Hayal var olmaz, hayal hayaldir. Aldığın ilim ve irfanıyla en yakınındakini görmeye başlayacaksın önce, oradan da kâinata yayılacak. Allah Âdem'in toprağını dünyadan almış, iki elinin arasında yoğurmuş, onu biçimlendirmiş. Ona görmesinden görme, işitmesinden işitme, konuşmasından konuşma, ilminden ilim, ruhundan ruh vermiş. Âdem ismiyle de şereflendirmiş. Peki, bu olmuş bitmiş mi yoksa hala olmakta mı? Nasıl yakın edeceksin bunu? İlmel yakını yukarıda anlatıldığı gibi, Hakkel yakını nedir bunun? Bunu Hakkel yakın sezmiş, kavramış, anlamış olan bir insanın meydanda, seyri, hareketi, tavrı, mürşidine olan samimiyeti farklı olur.

Kişiyi o dosdoğru yoldan, edepten, gerçek amaç ve gayelerden uzaklaştıran gaye (gayya) kuyularıdır. Manevi yolculukta, iman yolculuğunda menzili maksuda ulaşmadan evvel çok tuzaklar vardır, şöhret tuzağı, servet tuzağı, şehvet tuzağı. O tuzaklara yakalanmadan dosdoğru, dosta doğru, hedefe doğru dağa sola bakmadan, kıblendekini şaşırmadan yürümek gerekir.

“Biz ona sağa bak sola bak dedik. O ne sağa baktı ne sola baktı dosdoğru geldi”

Deniliyor peygamber efendimiz için. Çünkü sağa ya da sola baktığın an kıblendekini göremezsin. Kıblendekinden kopmaman, ayrılmaman için sağa sola bakmaman lazım. Olmazsa olmaz dediğin bir amaç, bir hedef belirlemişsen o hedef doğrultusunda da azim ve gayret ortaya koyabildiysen artık o sağ da sol da seni ilgilendirmez hedefe varıncaya kadar.

“Bana seni gerek seni” diyor Yunus. Roket gibi öyle kilitlenmiş ki hedefine o kıblenin dışında başka hiçbir görüntü onu ilgilendirmiyor, hiçbir oluşum onu cezbe etmiyor. İşte âşık bu... Sallantısı olmaz o aşığın. O Maksudullah'a doğru her gün her an tekâmüldedir. Zevkinin üzerine zevk ekleyerek... Ama hedeften kopulduğu zaman yavaş yavaş iflasa doğru yolculuk başlar. Yaşam dahi bir araçtır. Sana bir şeyi tanıtmak, seni bir şeye yakın etmek, sana bir şeyi öğretmek, seni birisiyle tanıştırmak için bir araçtır yaşam. Ama yaşamın içerisinde tanışmak, kavuşmak istediğin birisi yoksa amaç olur o zaman. Bu yaşam, âşıklara sevgilisine kavuşmak için araç olmuştur.

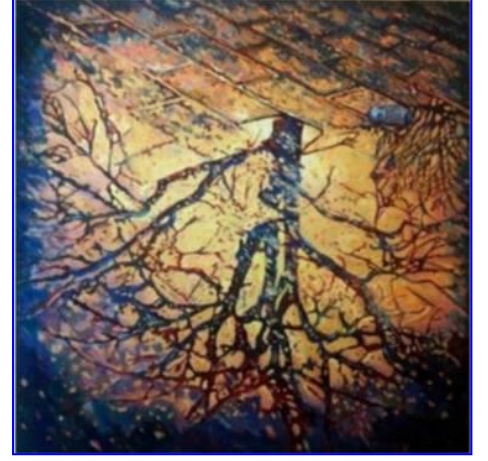
İnsan bir gayeye hizmet için halk olundu. Allah'ın insanı var etmesindeki gaye neydi? O gayeyi Allah-kul ilişkisini evvela anlamak lazım. İnsanın yaratılış sebebi nedir? İnsanı diğer canlılardan ayıran özellik ve meziyet nedir? İnsanı Allah katında değerli yapan nedir? Bu sorular yanıtlandıktan sonra insan kendisine döner yerini görür ve toparlanırsa ne ala ama toparlanmazsa ömrünü gaflet ve delalet içerisinde tüketir gider. Ayette *“Ant olsun ki insanlar hüsrandır ancak iman edip ameli Salih işleyenler müstesna”* denilmektedir. Ayette yalnız iman edenler denmiyor, onunla beraber ameli Salih işleyenler deniliyor.

Güzel amel. Hakkı, hukuku, adaleti, paylaşmayı, sevgiyi, yardımlaşmayı bilen; Salih amel. İnsan sormalı kendisine *“Ben yalnız kendi egolarımı tatmin etmek için mi yaşıyor ve para kazanıyorum yoksa bende bu Salih amel var mı?”*

İslam dini paylaşmayı emrediyor (fitre, zekât, kurban...). Egoizmi kaldırıyor. Kur'an *“O egolarına bürünmüş olanlar var ya, lanet olsun onlara”* diyor. Yalnız kendi benliklerini, ihtiraslarını tatmin için yaşayanlar, bunun haricinde hiçbir paylaşımı ve yardımlaşması olmayanlar. Allah Kur'an'da iki şeyi lanetliyor; İblisi ve Egolarına bürünmüş insanı. Lanet kelimesi başka yerde kullanılmıyor. Allah'ın lanetine uğramak ne demek! Allah muhafaza.

Allah benim size verdiklerimi vermediklerimle paylaşın diyor. Seni bir gün onun durumuna sokarsa ne yaparsın? Sokar mı sokar. İbret almasını bilmeyen ibret olur. O nedenle Allah namına alıp Allah namına vermek gerekir. Kişi yaşamda Allah namına bulunacak kendi namına değil. Kendisini yüceltmeyecek. Allah neden “*Ben Âdem’i yeryüzünde halife tayin ettim*” diyor? Halife bir şeyi temsil edene denir. Âdem demek ki kendi namına bulunmuyor Allah namına bulunuyor, onu temsil ediyor.

O halde meth ettirmesi, yüceltirmesi gereken kendisi değil Allah’tır. Biz kendimizi yüceltmeye çalışıyoruz. Âdem’le aramızdaki fark budur. Her alanda kendimizi başrole koyuyoruz. Neden? Çünkü yokluğa talip olamadık da ondan. Daha yokluğa talip olamadık yokluk nasıl tahakkuk etsin. Talibi olanda tahakkuk eder yokluk. Kişi yokluğa bürünmüşse ona gerek âlâdan gerek esfelden ne sıfat yakıştırılırsa yakıştırılsın o sıfatlarda kendisini görmez. O görene aittir. Kişi yoktur ki bu söylenenler ona ait olsun. O bütün bu yakıştırılanlardan münezzehtir. Edep erkân bize bunu böyle öğretir. Bunun aksi bir anlayışa burada yer yok. Çünkü bu kapıda bir şey olmak yok. Yok olmak, hiç olmak var. Bir şey olma isteğinden tövbe edeceksin. Tövbe etmeye de tövbe edeceksin. Yokluk kapısı burası... Sözlükte Âdem’in karşılığı yokluktur.

Varılabilecek en üst noktaya çıkacaksın ve orada teberrüken bulunacaksın. Yokluğunla. O yerleri sahiplenmeden. Valinin makamına gittin, valiyle tanışasın diye götürdüler seni oraya, vali olasın diye değil. Vali olmaya kalkma hemen o makama geldin diye. Sen yokluğunu bil. Fakrı fena abdi zelil kul olacaksın. Orası yokluk makamı, en yüce makam. Hz Muhammedi tanıtırken “*Allah’ın kulu ve Resulü*” diyor. Kulluk makamı, en yüce, en şerefli makamdır. Velayetteki kulluğu iyi kavramak gerekir. Şeriattaki şirk kulluğu değil.

Zahire hizmet ederken batındaki kemalata, batına hizmet ederken de zahirdeki kemalata mani olmasına izin vermemek gerekir. Bunlar iki denizdir suları birbirine karışmaz ama bu iki denize de hizmetsiz olmaz. Bu ikisi şayet birbirine perde olursa ikisine de hizmetin bir anlamı kalmaz. Bunu iyi dengelemek şarttır. Bu denge çok önemlidir. Terazinin dengesi bozulursa ya aldanır ya aldatırsın. Ne zahirde ne de batında hizmetsiz hiçbir şey olmaz. Zahire hizmet de kulluğun gereğidir, batına hizmet de kulluğun gereğidir. Bu iki denizi birbirine karıştırmayan nedir? Zahiri Cebeli Tarık boğazında bulundu.

İki yakadan birer pınar fışkırıyor ve bu pınarlardan fışkıran sular iki tarağın dişleri gibi birbirine geçip iki deniz arasında set oluşturuyor suları birbirine karışmasın diye. O fışkıran pınar arifiyet pınarıdır. Kişide o arifiyet varsa zahir ve batın yani bu iki deniz birbirine karışmaz. Eğer o arifiyet pınarı fışkırmadıysa tatlı su ile acı su birbirine karışmaya başlar. Tatlı suda yaşayan balıklar tuzlu suda, tuzlu suda yaşayan balıklar tatlı suda ölür. O pınarı çıkartabilen bunları birbirine karıştırmaz.

Bazen zahir manaya o kadar engel teşkil etmiş ki mal, mülk, evlat ne varsa hepsini söküp almışlar. Mesela İbrahim Ethem sarayında da irşat olurdu neden olmasın.

Aziz Mahmut Hüdai’yi kadiyken de irşat ederdi Hz Üftade. Neden etmemiş? Öyle bir kayıt haline gelir ki sende o yaşam, olmazsa olmaz kurallar, prensipler haline dönüşür telkinle falan kurtulamaz insan oradan. O zaman neşteri alıp “*Yap dediğimizi de görelim*” demişler. Çul deriye yapıtıysa zor çıkar. O dünya çulunu deriye yapıtırmamak lazım. Bazen zahirdeki bütün mal varlığını dağıtırmışlar. “*Ben kazandım bunları enayi miyim canım*” dersin olmaz. Dervişan çok imtihanlardan geçmiştir. Hakikatte gönül oluşturmak herkese nasip olmamış, er kişiye nasip olmuş. Talibi çok olmuş ama hak edeni az olmuş. Hu

**Gel zahit Kur'an'ı çıkar koynundan
Hidayet vermemiş o kitap sana.
Sem'ini hatmetmiş ulu yaradan
Gelmemiş içinden bir hitap sana.**

**Mazhar oldu insan sırr-ı mübheme,
Can verdi zuhuru cim-i âleme.
Secde eylemedi iblis âdeme
Bu kıssadan biraz hisse kapsana!**

**Âdem suretinde Rahman göründü,
Cemalinde sırr-ı Kur'an göründü,
Kudreti nutkunda ayan göründü
Tapacaksan bari Hakk'a tapsana!**

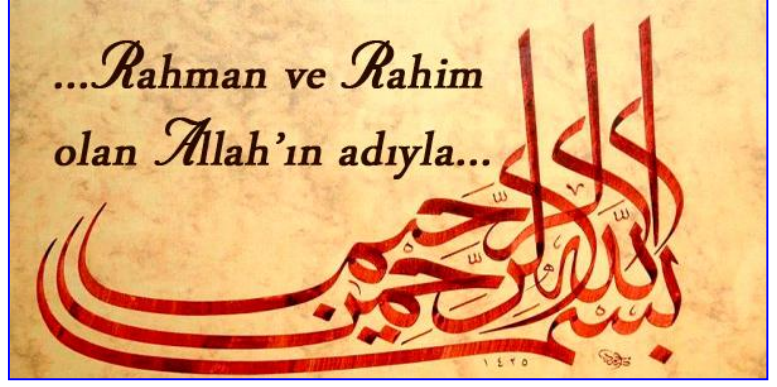
**Allah eve girmez sırr-ı mutlaktır,
Dört duvara secde kılan ahmaktır.
Haccetmeden maksat gönül yapmaktır
Sen de -be hey nadan- gönül yapsana!**

**Hey Rıza yorulma gurbet ellerde
Gayret-i cehl ile kalma yollarda,
Beyhude dolaştın kumlu çöllerde
Gönül semtine de biraz sapsana!**

KUR'ANI KERİMİN KENDİSİNİ ANLATIŞI

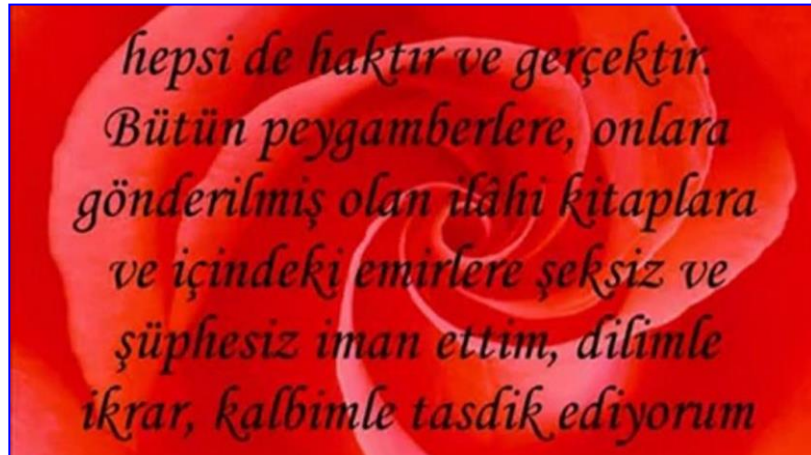
Tövbe

Ayetlerimize inananlar sana geldikleri zaman onlara şöyle söyle, “Selam olsun size! Rabbiniz rahmeti kendi üzerine yazdı. Sizden her kim bilmeyerek bir kötülük işleyip de sonra arkasından tövbe eder, kendini düzeltirse, muhakkak ki O, bağışlayan, esirgeyendir.” 6-54 Eğer böyle yapmazsanız, o zaman Allah ve Resulü tarafından size savaş açılmış olduğunu bilin. Eğer tövbe ederseniz, sermayeleriniz sizindir. Haksızlık etmezsiniz, haksızlığa da uğramazsınız. 2-279 Şüphesiz imanlarının arkasından küfreden, sonra da küfrünü artırmış olanların tövbeleri asla kabul olunmaz. İşte onlar sapıkların ta kendileridir. 3-90 Bu işten sana hiçbir şey düşmez. Allah, ya onların tövbesini kabul eder yahut onlara, zalim olduklarından dolayı azap eder. 3-128 Ancak Allah'ın kabul etmesini vaat buyurduğu tövbe, o kimseler içindir ki, bilmeyerek günah işleyip hemen tövbe edenlerin tövbesidir. İşte Allah bunların tövbelerini kabul eder. Allah âlimdir hakîmdir. 4-17

O tövbekâr olanlar, o ibadet edenler, o hamd edenler, o oruçlular, o rükûa varanlar, o secdeye kapananlar, iyiliği emredip, kötülükten vazgeçirenler, Allah'ın hududunu koruyanlardır. Müjde ver o müminlere, müjde! 9-12 Andolsun ki, Allah, yine peygambere ve en zor gününde ona uyan Muhacirlerle Ensar'a, içlerinden bir kısmının kalpleri az kalsın kayacak gibi olmuşken, tövbe nasip etti de lütfedip tövbelerini kabul buyurdu. Çünkü O, gerçekten çok şefkatli, çok bağışlayıcıdır. 9-117 Onlar, bir fitne kopmayacak sandılar, kör ve sağır kesildiler. Sonra Allah onların tövbesini kabul etti. Sonra yine onların çoğu kör, sağır kesildiler. Allah, onların yaptıklarını görüyor. 5-71 Ancak tövbe edip halini düzelterek gerçeği söyleyenler başka. İşte onları ben bağışlarım. Ben çok merhamet ediciyim, tövbeleri çokça kabul ederim. 2-160 Ancak bundan sonra tövbe edip kendini düzelterler başka. Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayan ve çok esirgeyendir. 3-89 Allah, sizlere bilmediklerinizi bildirmek, sizden öncekilerin yollarını size göstermek ve tövbenizi kabul etmek istiyor. Allah, her şeyi çok iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. 4-26 Kim yaptığı haksızlıktan sonra tövbe eder, halini düzeltirse, şüphesiz Allah, onun tövbesini kabul eder. Çünkü Allah bağışlayan, merhamet edendir. 5-39

Allah sizin tövbenizi kabul etmek istiyor. Hâlbuki şehvetlerine uyanlar ise, sizin doğru yoldan büyük sapmanızı istiyorlar. 4-27 Yoksa günah işleyip de kendisine ölüm gelince, “İşte ben şimdi tövbe ettim.” diyen kimselerin tövbesi kabul edilmez. Kâfir olarak ölenlerin de tövbeleri kabul edilmez. İşte bunlara ahirette can yakıcı bir azap hazırlamışsınız. 4-18 Ancak tövbe edenler, durumlarını düzelterler, Allah'a sarılanlar ve Allah için dinlerine samimi olarak bağlananlar müstesna. İşte bunlar müminlerle beraberdirler. Allah, müminlere büyük bir mükâfat verecektir. 4-146 Hâlâ Allah'a tövbe edip O'ndan af dilemiyorlar mı? Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. 5-74 O kötü amelleri işleyip de sonra arkasından tövbe ve iman edenler için hiç şüphe yok ki, Rabbin bundan sonra yine de affedici ve merhamet edicidir. 7-153

Eğer tövbe ederler, namazı kılarlar, zekâtı verirlerse dinde kardeşleriniz olurlar. Biz ayetleri, bilen bir kavme açıklarız. 9-11 Ve kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğine tövbeyi nasip eder. Allah her şeyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir. 9-15 Sonra bütün bu olup bitenlerin arkasından Allah, dilediğine tövbe nasip eder. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir. 9-27

Onlardan bir kısmı günahlarını itiraf ettiler. Ve iyi bir amelle kötü bir ameli karıştırdılar. Ola ki, Allah tövbelerini kabul eder. Çünkü Allah gafurdur, rahîmdir. 9-102 Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah kullarının tövbesini kabul eder ve sadakaları da alır. Allah tövbeleri kabul edendir, çok merhametlidir. 9-104

Ve Rabbinizin mağfiretini isteyin, sonra ona tövbe edin ki sizi, belli bir süreye kadar güzel güzel yaşatsın. Ve her fazilet sahibine layık olduğu ihsanı versin. Eğer yüz çevirirseniz, ben sizin için büyük bir günün azabından korkarım. 11-3 "Ey

kavmim! Rabbinizden mağfiret isteyin, sonra O'na tövbe edin ki, üzerinize gökten bol bol bereket indirsın ve sizi kuvvetinize kuvvet katarak çoğaltsın. Gelin günahkâr olarak dönüp gitmeyin." 11-52 Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tövbe ile yönelin. Şüphesiz ki, benim Rabbin çok merhametlidir, çok sevendir. 11-90 İşte bundan dolayı emrolunduğun gibi doğru ol! Beraberindeki tövbe edenler de. Aşırı gitmeyin! Muhakkak ki O, bütün yaptıklarınızı görüp durmaktadır. 11-112 Sonra şüphe yok ki Rabbin, bir cahillikle günah işleyip ardından tövbe eden ve durumunu düzelten kimseleri bağışlar. Şüphesiz ki Rabbin, bu tövbeden sonra Gafurdur, Rahîmdir. 16-119 Ancak bundan sonra tövbe edip ıslah olanlar müstesnadır. Çünkü Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir. 24-5

Bununla beraber, şüphe yok ki ben, tövbe eden, iman edip salih amel işleyen, sonra da hak yolda sebat gösteren kimse için çok bağışlayıcıyım. 20-82 Ve her kim tövbe edip iyi davranış gösterirse, şüphesiz o, tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner. 25-71 Çünkü Allah sadıklara sadakatleriyle mükâfat verecek, dilerse münafıklara da azap edecek veya tövbe nasip edecektir. Şüphe yok ki Allah çok bağışlayıcıdır. Çok merhamet edicidir. 33-24 Kullarının tövbesini kabul eden, kötülükleri affeden ve sizin yaptıklarınızı bilen O'dur. 42-25

Rabbini öğerek tesbih et, O'ndan bağışlanmanı dile, çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir. 110-3 O, günah bağışlayıcı, tövbe kabul edici, azabı şiddetli, kerem sahibi Allah'tandır ki O'ndan başka ilâh yoktur. Hem dönüş O'nadır. 40-3 Ya Allah'ın size bol lütfu ve merhameti olmasaydı ve Allah tövbeleri kabul eden hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı? 24-10 Sonra Rabbi, onu seçti de tövbesini kabul buyurdu ve ona doğru yolu gösterdi. 20-122 Derken Âdem Rabbinden birtakım kelimeler aldı, onlarla tövbe etti. O da tövbesini kabul etti. Muhakkak O, tövbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir. 2-37

**Ey vaiz sen bize vazedemezsin
Çünkü her bir ilmin deryasıyız biz
Bizim yurdumuza hiç gidemezsin
Hakikat Kaf'ının Anka'sıyız biz**

**Haberdar olaydın sırrı süphandan
Feragat ederdin küfrü imandan
Bir şey anlamadın sen mazi Kur'an'dan
Kur'an'ın esrarı manasıyız biz**

**Biz tertip eyledik Kâbe-kavseyni
Kurbu ev ednada kurduk ayini
Fehm eyleyemezsin sen o mabeyni
Miraç'ın Leyletel esrarıyız biz**

**Tur'da biz Musa'yı irşat eyledik
İsa'yı çarmıhtan azat eyledik
Çıkardık göklere imdat eyledik
Bunların sebebi ihyasıyız biz**

**Kafü-nun'dan daha nişan yok iken
Bu görüp bildiğin cihan yok iken
Hakk'a sığınacak mekân yok iken
Bizde gizlenmişti âmâsıyız biz**

**İbrahim'e narı gülzar eyledik
"Tecri mintatihel'enhar" eyledik
Yok iken Harabi biz var eyledik
Bu kevn ü mekânın Hüda'sıyız biz**

ALINTI BÖLÜMÜ

Zamanın durduğu anlar yaşadık. Senden, benden başka hiç bir şeyin kalmadığı anlar. Ben sende kendimi, sen bende kendini, biz birbirimizde sevgiyi gördük, sadece sevgi. Sevginin görülür haliydik o kadar.

SEVGİYE DAİR

İlmin ışığın da ilerlemedikçe,
Nereye gittiğimizi göremeyiz.
Hedefimiz yerine, farklı yerlere
Yöneliriz.

GÜL KOKULARI

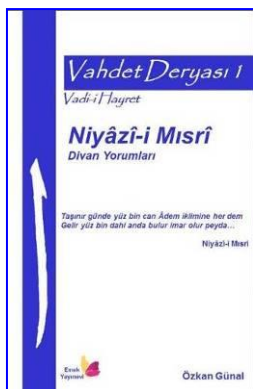

Sen, içimde, gönül toprağıma ekilen tohum... Adını sayıklamaktır çapa vurduğum. Seni anlamak, seni anlatmaktır döktüğüm suyun. Aşkımın sıcaklığı güneşin olsun, sevdamdır sunduğum. Sen, Fakir'in içinde, gönlüne ekilen tohum, içerimde yeşeriyorsun.

ÖZÜM UYANIYOR

**Anın zatına gayet sun'una hergiz nihayet yok
Anın'çün her bir isminden gelür bir kâr olur peydâ**
(Onu zatından var eder, asla sonu yoktur. Onun için her sıfatta yüz gösterir, ispat olur.)

Allah'ın zatının tecellisinin olduğu yerde, zatından gayrı bir şey olmaz. Sıfatları ve fiilleri, zatında bâtın durumdadır. Varlık diye isimlendirilen yaratılmışlık, zatında bâtın durumda iken, Cenab-ı Allah'ın bilinmeklik muradının neticesinde yaratma keyfiyeti olarak zâhir oluşudur. Bu zâhir oluş, sıfatların tecellisi ile başlayıp fiil tecellisi olarak vücudlanmasıyla tamam olur. Beyitte, "zatından var eder" ibaresinde anlatılmak istenen budur. Hiçbir şey yoktan var olmaz, vardan da yok olmaz. Zatın içerisinde bâtın olan sıfatlar, zatın sıfat olarak zuhur ederek fiil olarak vücudlanıp zâhir âlemde tecelliye çıkışıdır. Allah, yarattığı ile yarattığına tenezzül ederek esma ve suret giyer, görülür olur. Elektrikte aydınlatma vardır; ama latif durumdadır, aydınlatma kabloda görülmez. Elektriğin aydınlatma özelliği, lamba ile zâhir olup görülür, görülen elektriktir gibi. Yaratma Allah'a mahsustur ve yaratılma Allah'ın zâhir oluşundan başka bir şey değildir. Her yaratılan, aslında Allah'ın sıfatları ile tecellisidir.

VAHDET DERYASI

İnsanın
Dünyaya
Sevgi ve muhabbet
Beslemesiyle
Hastalanan kalbinin
İlacı,
Zikrullahtır.

GÜL KOKULARI 2

Aç perdelerini gönül evinin
Doğdu Hak güneşi görülür oldu.

Kalmadı karanlık cehalet kalktı
Ayet tüm kâinat okunur oldu.

İhata ediyor varlığını Hak
Dilden ene diyen kendisi oldu.

Tecelli ediyor cümle eşyadan
Her nereye baksan aynı nur oldu.

Hakkın zahiridir halk dediğimiz
Gören hem görülen kendisi oldu.

Gölgeden ibaret eşya denilen
Halil'in örtüsü Fakirle oldu.

Uyduk aşkın imanına Girdik ulu divanına
Zikrimdeki seyranına Devran ettim gönüllerde

Gönül seccadesin serdim Namaz-ı daime erdim
Birliğine ikrar verdim Devran ettim gönüllerde

Kıyam rükû sücuduyla Dervişlerdeki nuruyla
Melamiyyun sülukuyla Devran ettim gönüllerde

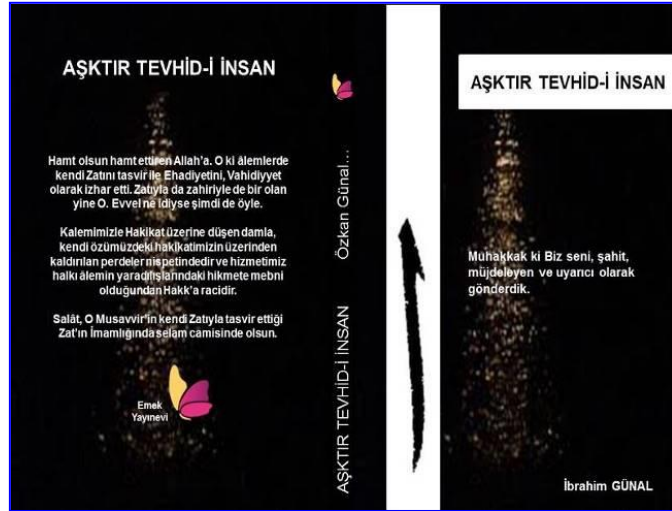
Haneye sen yerleşeli Dost ile hem bilişeli
Şuhut ile görüşeli Devran ettim gönüllerde

Haşr ı neşri burda görüp Sırat köprüsünden geçip
Kabir sualini verip Devran ettim gönüllerde

Selam verdim sağa sola Muhammed'ül Mustafa'ya
Batın okunan Kur'anla Devran ettim gönüllerde

Meratip makam zevkiyle Muhabbetullah demiyle
Ariflerin mahremiyle Devran ettim gönüllerde

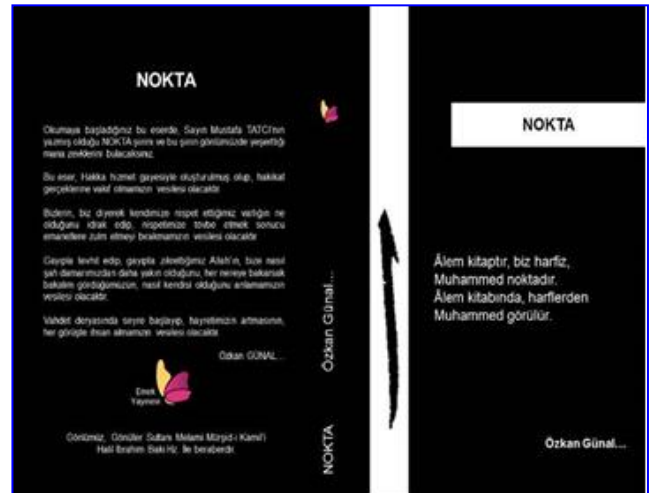
Hüviyeti cihetiyle Görünen benim her yerde
İbrahim oldum bu tende Devran ettim gönüllerde

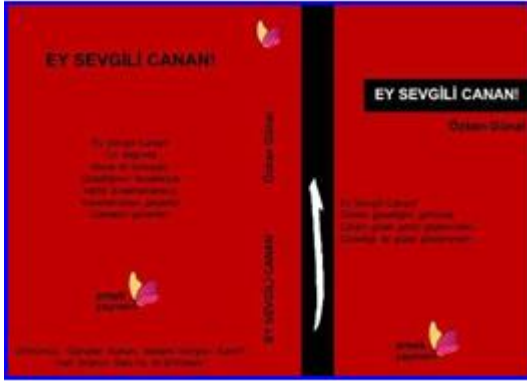

ÇOKLUK HEMEN KIYL Ü KALDIR

Kıyl ü kal, içi boş laf, ruhsuz kelim anlamına
gelmektedir. Bu kelim dünyalık lakırtı olmasının
yanında, Hakikate ait de olabilir. Bunu, şu şekilde
yorumlayabiliriz.

Bir kişi hakikate ait bilgiyi en ince detaylarına kadar
bilse ve bu bilgiyi anlatsa ama anlattıkları kendisinde
hal yönüyle görülüyor ise, o kişi için hakikat bilgisi
bile kıyl ü kaldır yani, senden tecelliye gelmemiş
sadece bilmek boyutunda kalmış bilgidir de
diyebiliriz.

Ey sevgili canan!
Dini de, imanı da
Kitabı da, yoldaşı da
Aşk olan.
Varlığın Aşktan ibaret
Aşkın görülür halisin
Gören gözlere.

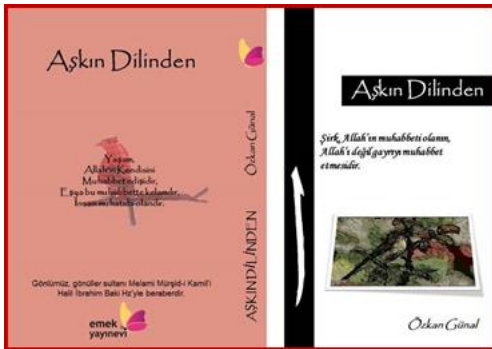
EY SEVGİLİ CANAN!

Göz kapaklarım kapanıyor yavaş. Kendimi, “Seviyorum.”
deyişine bırakıyorum. Bütün dertler benden uzak, ağırlıklarım
geride kalıyor aşk’a yükselirken. Yaşam çok güzelmiş, şimdi
anlıyorum.

GİTMELİYİM

- ☞ Nefsini okuyamayan, Hu’daki kulluğa eremez.
- ☞ Rabbinin adıyla kendini okuyarak Rabbine arif olmaktır Cemal-i yâre ermek.
- ☞ Kur’anı okumak, İnsan-ı Kâmilî okumaktır, İnsan-ı Kâmilî okumak Kur’an okumaktır.

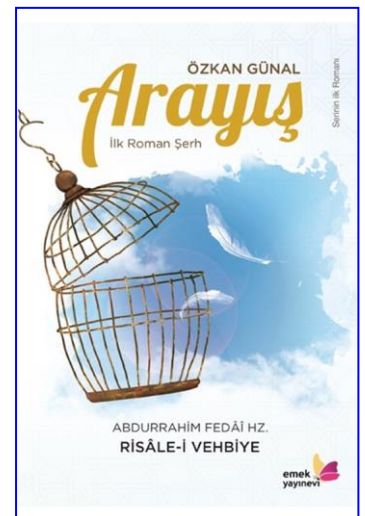
AŞKIN DİLİNDEN

Talip, üç günlük yoğun düşüncelerin ardından daha sakin bir yapıyla gelmiştir eve. Odanın içindeki karanlığın sebebi olan kapalı penceresi açıldığından, ışık girmiştir odaya... Cebinde anahtarı olduğu halde, kapının zilini çalar eve girmek için. Bunu yapışı, evde kapıyı açacak annesinin bulunuşudur. Kendisinin girişiyle insana kavuşan ışıkları kapalı bir eve değil, içinde insan olan aydınlığa girecektir. Hoş geldin diyeni vardır, hoş bulduk dediği. Nasılsın sorusunu gerçekten nasıl olduğuyla ilgilendiği için soracak olanı, gerçekten iyi oluşunu duymayı bekleyene verilecek iyiyim cevabı vardır...

Kapıyı daha sonra ismini ve komşusu olduğunu öğreneceği birisi açtığına beklediğini görememenin hüsrânını yaşar. Teşekkür ederek içerideki insanların arasından babasının odasına gider. Kapıyı açarken üzerinde tedirginlik vardır. İçeri girip sekiye oturduğunda gözü dosyaya kayar. Kalkıp dosyayı alarak tekrar yerine oturur. Elinde dosya, bakışları camdan dışarıda, akli Kenan abisinin,

“Bak evladım, bu dünyada ancak ölümler ölürler, diriler ölmez”

deyişi vardır.

ARAYIŞ

BİTİM

Değerli okuyucu,

Emek Yayınevi, Dembir dergisinin 2016 yılı üçüncü, toplam on beşinci sayısını okuduğunuz için emeği geçenler olarak hepinize çok teşekkür ederiz. Umarız okuduklarınızın Allah'ın **Oku** emrine olan bakışınıza katkısı olmuştur.

Okumak, çok yönlü ele alınması gereken kavram olup, her yönü de Allah'ın “Oku” emri için geçerlidir. Bizler, okuduğumuzda Allah'ın bize bahsettiği yönümüzü kullanmaya başlarız ki idrak âlemimizdeki keşif kapıları açılır. Okudukça keşfederiz ve keşfettiğimiz her ne olursa olsun, âlem Allah'ın sıfatlarıyla zahire gelişi olduğundan Allah olur. Bu sebeple okuyalım ki, âlemde okuduğumuz Rabbimiz olsun. Kendimizi okuyalım, kendimizi okumayla kendimizden Rabbimizi okuyalım ve Peygamber efendimizin,

Nefsine arif olan Ancak Rabbine arif olur.

Kutsi hadisinde işaret edilen Rabbin adıyla nefsini okuyarak nefsinden Rabbine arif olmuş Peygamber ümmeti olabilelim. Kitapları okuyalım, kâinatı okuyalım, yaşamı okuyalım, kendimizi okuyalım. Okuyalım ki, Allah'ın bilinmek için Kendisini tüm yarattıklarıyla yaratılmışlığa yazmış olduğunu keşfedelim.

Bu sayımızı, Emek Yayınevinden yakında yayınlanacak olan, Özkan Günal'ın kaleme aldığı, düzenlemesini Emine Aytül Erol'un yaptığı, kandillerin tasavvuf yorumu olan *Tasavvufta Kandiller* isimli eserle noktalıyoruz.

Tasavvufta Kandiller

Cenabı Resulullah efendimiz Mirac'ta Cenabı Hakk'a bütün mahlûkatın zikrini hediye etmiştir. Talip de Hak'la gerçekleşen görmesinin zikrini, Hak'la gerçekleşen işitmesinin zikrini, Hak'la gerçekleşen zikrinin zikrini, Hak'la gerçekleşen zahirliğindeki ispatın zikrini Hakk'a hediye eder. Ben yokum ancak sen varsın, benim varlığım senin bilinmekliğim ve bilmekliğinden başka bir şey değildir. Ben seninle var olan sana ait olan senin tecellinim demektir.

Efendimizin Cenabı Hak ile olan bu konuşması bütün müminlerin miracı olan namazlarında okudukları Tahiyat'ın sözlerinden oluşmaktadır. Bu konuşmanın meali şöyledir,

“Bütün övgüler, bütün mübarek şeyler, bütün salâvat ve dualar ve bütün temiz sözler Allah'a mahsustur”

demiştir. Talip burada, *“Bütün varlığımın halleriyle ve dilleriyle yapmış oldukları zikirleri ve bütün fiillerimin seni ispat edişi, sıfatlarımın seni ispat edişi, vücudumun seni ispat edişi senin kendi ilahlığını ilan edişindedir. Varım senin varının zahirliğidir varımı sana hediye ediyorum; sana mahsustur”* demektedir.

Gönlümüz, gönüller sultanı, Melami Mürşid-i Kâmil'i, Damperli İbrahim, Halil İbrahim Baki Hz. ile beraberdir. Üzerimizdeki nurunun bizi aydınlatması, gönlümüzdeki yanan kandil oluşu, daimi olsun.

ALLAH ALLAH

